

Beke Sándor Fülöp Lajos Ráduly János

A virág álma

Versfordítások

angol, német, francia, latin, olasz,
cseh, orosz és román költők verseiből

Erdélyi Toll • Erdélyi Gondolat Könyvkiadó

MŰZSÁK AJÁNDÉKA

Beke Sándor Fülöp Lajos Ráduly János

A virág álma

Sorozatszerkesztő:
Beke Sándor

Beke Sándor Fülöp Lajos Ráduly János

A virág álma

Versfordítások

angol, német, francia, latin, olasz,
cseh, orosz és román költők verseiből

Válogatott műfordítások az Erdélyi Toll
irodalmi és művelődési folyóirat X. évfolyamából

Válogatta, összeállította és szerkesztette
BEKE SÁNDOR

Erdélyi Gondolat Könyvkiadó — Erdélyi Toll
Székelyudvarhely 2019

AZ ERDÉLYI GONDOLAT
SZERKESZTŐBIZOTTSÁGA

BEKE SÁNDOR (igazgató)
BRAUCH MAGDA
CSEKE GÁBOR
CSEKE PÉTER
CSIRE GABRIELLA
GÁBOR DÉNES
P. BUZOGÁNY ÁRPÁD
PÉNTEK JÁNOS

© Beke Sándor, 2019
© Fülöp Lajos, 2019
© Ráduly János, 2019
© Erdélyi Gondolat Könyvkiadó, 2019

ISBN 978-606-534-098-5

*Fülöp Lajos
fordításai*

William Shakespeare

75. SZONETT

Olyan vagy, mint az éltető kenyér,
S szikkadt földnek a tavaszi vízár;
Az elmém érted gyötrelemben él,
Mint a fösvény, az örök pénzsóvár;
Csupa öröm, boldogság a részem,
Néha meg a féltékenység csigáz;
Kívánom, csak hozzám kötődj szépen,
Majd dicsekszem, csodáljon a világ;
A szépséged betölti lelkemet,
Egy pillantásodtól elolvadok;

És más örömet nem is keresek,
Csak amit adtál, és még adhatol.
Gazdag szegényen, szegény gazdagon,
Csordultig vagyok, s mégis szomjazom.

Percy Bysshe Shelley

DAL

Zúzmarás faágon búsul egy nagy
párjavesztett madár;
hideg szél borzolja, fölötte fagy,
alatta jeges ár.

Didereg a föld, kopár a vidék,
élettelen a fa, —
s a süket csöndben egy malomkerék
fölsejlő sóhaja.

HA MEGÖREGSZEL

Ha megöregszel, s ezüstös hajjal
tűz fényénél olvasod könyvemet,
idézd fel az ifjonti énedet,
s arcod báját egy tűnő mosollyal.

Közelséged mindenki kedvelte,
oly sok igaz és számító barát...
Ám kedélyed sűrű változását,
tudod jól, csak egyetlen szerette.

És majd életedre visszanézve
nosztalgiával suddogod nekem:
kár, hogy elmúlt, kihunyt a szerelem,
s messzire szállt az emlékezete.

Johann Wolfgang Goethe

VÁNDOR ÉJI DALA

Csúcsok fölött
már csönd honol,
lombok között
a nyugalom:
elült a nesz.
Hallgat az erdei madárka,
— várj csak, nemsokára
te is pihensz.

A KEDVES KÖZELÉBEN

Rád gondolok, ha fényét a nap
tengerbe ejti;
rád gondolok, ha a forrás vizét
holdsugár festi.

Téged látlok, ha utak fölött
a por kavarog;
s éjjel, ha a vándor lába alatt
a palló inog.

Téged hallak, ha a tompa hullám
partra csapódik,
s ha a ligetben járok, ahol a
csend hallgatózik.

Veled vagyok, hogyha távol lennél,
— és mégis közel.
A nap lebukik, csillagok gyúlnak...
Ó, kedves, jöjj el!

EGY LUCFENYŐRE

Lucfenyő áll magányosan
az éjszakai zord hidegben.
Az alvót fehér lepellel
már hó és jég takarja be.

Karcsú pálmáról álmodik,
amely a Távolságon
társtalanul, némán búsul
egy tűzforró sziklaszíron.

Friedrich Nietzsche

MAGÁNYOSAN

Varjúcsapat
város felé surranva tart:
a hó szakad —
boldog, kinek otthona van!

Most búsan állsz,
s hátranézel — régóta már!
Ó, hova szállsz
a tél elől, bolond madár?

Ez a világ
néma, kietlen sivatag!
Olyan zilált
és nyughatatlan, mint te vagy.

Még fakón állsz,
kivert csavargója télnek
majd ködként szállsz
az egyre hidegebb égnek.

Repülj, madár,
károgd pusztákba bús dalod!
Rejtőzz el már, —
s a bánatod takarhatod!

Varjúcsapat
város felé surranva tart:
a hó szakad —
jaj annak, ki otthontalan!

ŐSZI NAP

Uram, a forróság elkészönt végre.
Kérlek, árnyékold be a napórákat,
és bocsáss hű szeleket a mezőkre.

Érleld meg az utolsó gyümölcsöket;
még két melegebb napot adjál nekik,
tedd tökéletesebbé valamennyit,
és édesítsd meg a szőlőszemeket.

Már nem épít, kinek nincs még háza,
aki maga van, az egyedül marad;
éjszaka olvas, leveleket kapar,
vagy lent a parkban kószál erre-arra
nyugtalanul a sűrű lombhullásban.

François Villon

RONDÓ

A sittről ugyan kiengedtek
— Csuda, hogy életben maradtam —,
A balsors azóta is kerget.
Látjátok, ugye, mily kegyetlen!
Vajh, miért kínoz, miért zavar?
Hagyhatna most már békén engem,
A hazatérőt.

Ám ha továbbra is árt nekem,
Hogyha az életem akarja:
Uram, fogadj be országodba,
És bocsásd otthonába lelkem,
A hazatérőt!

AZ AKASZTÁST VÁRÓ NÉGY SORA

Franciának születtem — mily kár,
A pontoise-i Párizs dajkált;
S most egy kötél jelzi fejemnek,
Mennyi a súlya fenekemnek.

RÖVID SÍRFELIRAT

Egy vén diáknak sírja fent
a kápolnában lelhető.
Kimúlt szerelmi bűjában:
François Villon az illető.
Vagyona nem volt nékije,
elosztott minden limlomát.
Önzés sohasem vezette.
Mondjatok érette imát!

VÁRADI BÚCSÚÉNEK

Bán Imre emlékének

Hólepel borítja a téli tájat,
s a minap még oly hivalgón zöld erdő
zúzmara súlyától roskad fehérén...
Ám mennünk kell a szép Körös-vidékről,
urunk parancsa szólít a Dunához.
Fel, cimborák, ideje útra kelnünk.

Se folyó, se láp nem tart vissza minket,
fémlő fagy fogja kergüket keményen.
Hol előbb félve evezett a jobbágy,
most gyalogában, merészen lábol át
a jéggé dermedt hullámoknak hátán.
Fel, cimborák, ideje útra kelnünk.

Nem száll csónak se a vízen simábban,
gyorsabban szárnyas evezők se vonják
— még ha a játékos, fürge Zephyrus
bíbor színűre festi is a tengert —,
mint ahogy a szánt lovaink repítik.
Fel, cimborák, ideje útra kelnünk.

Búcsúzom tőletek, meleg források,
kénes gőzötök nem fojt párájával,
a lány timsós elegy áldás a szemre,
megjavul tőle a beteg látása,
és illata sem facsarja az orrát.
Fel, cimborák, ideje útra kelnünk.

Ég veled, könyvtár, tőled is búcsúzom,
elődök drága műveit megőrző,
Patara után Phoebus is itt lakik,
s a költők patrónusai, a Múzsák,
ők is elhagyták árnyas Castaliát.
Fel, cimborák, ideje útra kelnünk.

Üdv, néktek, aranyló királyszobrok,
kiknek a vad, pusztító tűz sem ártott,
ahogy megkímélt falak omlása is,
midőn a várat a láng tépte-marta,
és az eget szürke pernye vont be.
Fel, cimborák, ideje útra kelnünk.

Te pedig, rőt fegyverzetű hős lovag,
ki harci szekercét szorítsz jobbodban,
s akinek márványoszlopos sírboltját
folyékony nektár lepte be ragyogva,
segíts utunkon, pártfogásod óvjon.
Fel, cimborák, ideje útra kelnünk.

Assisi Szent Ferenc

NAPHIMNUSZ

In memoriam P. Soós Ányos

Felséges, mindenható és jóságos Úr,
tiéd a dicséret, dicsőség és tisztelet
— és minden imádás.
Minden egyedül csak a te érdemed,
s méltatlan az ember, hogy kiejtse neved.

Dicsértessél, Uram, és minden teremtményed,
különösen bátyánk, a Nap,
kitől a nappal, a világosság ered,
a aki szépséges, sugárzó és ragyogó:
tehozzád hasonló, Mindenható.

Áldjon, Uram, téged Hold nénénk,
és csillagmilliárdja az égnek,
kiket te alkottál fényesnek és szépnek.

Magasztaljon, Uram, Szél öcsénk,
levegő, felhő, szép és rút idő:
ők az éltetői teremtményeidnek.

Dicsérjen, Uram, Víz hógunk,
aki olyannyira hasznos,
oly értékes, tiszta és alázatos.

Áldjon, Uram, téged Tűz bátyánk:
vele világítod meg az éjszakát,
s aki szép, hatalmas, erős és vidám.

Dicsérjen, Uram, Földanya nénénk,
ő nevel és táplál bennünket,
megannyi gyümölcsöt, füvet
és tarka virágokat terem.

Áldjon, Uram, téged minden ember,
ki jószágodért másoknak megbocsát,
aki tűr ínséget, testi és lelki nyavalyát,
és boldog, Felséges, mert tetőled
nyerheti majd el a koronát.

Magasztaljon, Uram, nővérünk, a testi halál,
melyet egyetlen ember sem kerülhet el.
A kik halálos bűnben távoznak, elkárhoznak —
de boldogok a követői szent akaratomnak,
a második halál már nem árthat azoknak.

Dicsérjétek hát Uramat és magasztaljátok,
adjatok hálát neki,
és nagy alázattal szolgáljátok!

Giosuè Carducci

BÚCSÚ

Ó, sápadt orgona!
A csillagok a tengerárba hullnak, —
Forró szívemnek jéggé kell fagynia.

FELTÁMADÁS

Bozók Ferencknek

Hogy halottainkból akkor
harsonák hangja riaszt fel?
Uram, bocsásd meg nekem
profán vigasztalódásom:
én csupáncsak egy kakas
kukorékolására gondolok...

Még mélézunk egy darabig,
majd előbb a mama kel fel.
Kimegy a konyhába,
tűzet rak,
vizet melegít,
és megfőzi a kávé,

— ismét hazatalálunk.

BALLAGOK ÉN

Ballagok én, magányos vándor,
mezítlábas, kósza lélek;
ahol rügyek ringnak az ágon
fehér nyírek sűrűjében.

Csak tengék-lengék a világon,
de utamon csillag vezet,
és jobb jövőm eljöttét várom,
míg rozstáblák közt lépkedek.

Piros alma a felkelő nap,
egekbe hajnal emeli.
Dologra indul a kaszás had,
dalukat szellő lengeti.

Most tanya mellett ballagok el,
közben magamban mormolom:
milyen boldog a vándoremlő,
van tarisznyám és van botom.

De nincs barátom, ellenségem,
már elfeledtek engemet.
Aranyló mező az örömem,
és kévéknek köszönhetek.

Ráduly János
fordításai

ÁLMOŚ MÁR A MADÁRSEREG

Álmos már a madársereg,
Fészkek mélyén vernek tanyát,
Lombok között elrejtőznek —
Jó éjszakát!

A forrásvíz sóhajtozik,
Míg a sötét erdő hallgat.
A kerti virág is alszik —
Szép álmokat!

Hattyút ringat a víz tükre,
Sűrű nádasban lepihen.
Angyal őrködjön fölötte —
Aludj szépen!

S a varázsos, tünde éjben
Kél már büszkén a holdvilág,
Csupa álom s összhang minden —
Jó éjszakát!

(1883)

TENGERPARTI ABLAKÁBAN

Tengerparti ablakában
Királylány ül, csodaszép...
Tenger mélye, tenger mélye
Ringatja szőkeségét.

Halász ül a csónakjában,
Folyton néz, folyton kutat...
Tenger mélye, tenger mélye
Ó, be szép arcot mutat.

„Föl sem néztem a kastélyra,
Mégis szemem könnyet ejt...
Tenger mélye, tenger mélye
Csakhamar magába rejt.”
(1876)

GYÖNGYHÁZFÉNYŰ TOLLAZATBAN

Tündököl egy galambocska
Gyöngyházfényű tollazatban,
Fejét szárnya alá rejtve
Alszik a szőlőlugasban.

Körös-körül néma csönd van,
Csillagfény a levegőben.
Süket az éj, csak a patak
Fut tova köves medrében.
(1876)

VÁGY

Jöjj velem, a sűrű erdőn
Hív a forrás, csalogat,
Minket vár a gyepszőnyeg már
Elrejtőzve lomb alatt.

Jöjj, a két karomba zárlak,
Pihenj meg a mellemen,
Engedd arcodról, fejedről
A fátyolt lefejtenem.

Ülj ölembe, ketten leszünk,
Csupa ketten, senki más,
Göndör hajad telehinti
Virágokkal majd a hárs.

Fehér homlokod ölembe
Hajtod lassan, csöndesen,
S csókra sóvárgó ajakkal
Édes szád megkeresem.

Boldog álmunk lesz, meglátod,
S dal is csendül, ringató,
Messzi forrás, enyhe szellő
Dala lesz az altató.

Megnyugszunk a sűrű erdő
Összhangján elszenderedve,
Míg a hársfa reánk hinti
Virágait rendre — rendre.

(1876)

MÉREG ÉS BŰBÁJ

Mérget és bűbájt hord a lelkem,
Fájó mosolyod rabul ejt,
Mert csupa bűbáj nevetésed,
Zöld szemed pedig mérget rejt.

S nem is sejtéd, hogy mennyi fájó
Kínt okoztál a lelkemnek —
A szépségedre mindig van szó,
De arra nincs, mint szeretlek.

(1876)

A TÓ

Erdei tó kéklő vizén
Sárga tavirózsák úsznak.
Fehér hullámokat vetve
Ringatózik a kis csónak.

S én a parton mintha-mintha
Hallgatóznék, mintha várnék,
Hogy nád közül felbukkan Ő,
Kit a két karomba zárnék.

Ugornánk rögvest ladikba
Morajló víz hangja mellett,
Elhagynám a kormányrudat,
Elvetném az evezőket,

Úsznánk ketten elbűvölve,
Szőke holdfény ránk ragyogna —

Remegne lent a víztükör,
Nád közt a szél sóhajtozna!

Ó, de nem jön... foganatja
Nincs a búnak, bánatomnak,
Itt, a kéklő tóvíz mellett,
Melyben tavirózsák úsznak.

(1876)

Ó, HÁT MARADJ...

„Ó, hát maradj, maradj velem —
Úgy szeretlek, oly nagyon!
Minden búdat, bánatodat
Én ismerem, én tudom.

Árnyak tömény sötétjében
Herceg vagy te, kiskirály,
Okos szemed tekintete
Vizek mélyén kóricál.

S míg a hullám meg-megcsobban,
S a magas fű meghajol,
Riasztlak, hogy szarvas-csorda
Jár titokban valahol.

Elragad most a varázslat,
Szólsz félhalkan, szelíden,
Csupasz lábod megfürösztd
A tó hűvös vizében.

S míg tó tükrén megbámulod
A telehold fényeit,

Az évek perceknek tűnnek,
S századoknak perceid.”

Így beszélt az erdő sátra,
Míg fölöttem remegett —
De én füttyültem szavára,
S egész valóm nevetett.

Most, ha visszatérnék hozzá,
Meg sem ismerném szavát...

Hová tűntél, gyermekkorom,
Erdő sátra, s szép csodák?

(1879)

A KÖLTŐ

Faragjad a rossz rímeket,
Daktiluszod galoppoljon,
Falcs gondolatokat vessél
Mázsányi rizsma-papíron,

És ha megpillantsz egy asszonyt,
Hajtsd meg magad minél jobban,
Mikor beszél, bármit is mond,
Nyeld szavait szomjazottan,

Járj mosdatlan, borostásan,
Legyen kopott, vásott ruhád —
Mert ezek mind, együttesen
Költő-voltod elárulják.

(1876)

MIKET SUTTOGSZ OLY TITOKBAN

Miket suddogsz oly titokban,
Édes szavú forrásvíz?
Hullámod a partszegélyről
Lesodort virágot visz.

Viszi, viszi rendületlen
Törtetve a homokon.
A hullám a szép virágot
Hová rejti el, vajon?

Ilyen az én életem is,
Habján virág nem terem,
S vágyamat sem hallgatja meg
Senki sem, de senki sem.

Némán járok, mint egy halott,
Hegy csúpját sem láthatom.
Bús homlokom ráncaiban
Végzetemet hordozom.

Csupán ott, ahol a hársfa
Szép virágja földet ér,
Ajkam csak ott nyílik szóra,
Mit majd szertehord a szél.

Bolond álom, megfáradt szó!
Hull a virág percek alatt,
S tudom, teljesül a vágyam:
Jön a megváltó pillanat!

(1876)

ERDŐ, MÉRT RINGATÓZOL...

„Erdő, mért ringatózol,
Nem hull eső, nem fúj szél,
Ágad mégis földig ér?”
„Magam mért ne ringatnám,
Közeleg a végóráám!
Nő az éjjel, fogy a napom,
Ritkul már a lombozatom.
Tombol a szél, komor arca
Dalosaim elriasztja.
Oldalamba vág a szél,
Elmúlt a nyár, jön a tél.
Hogyne remegnék, ha már
Délnek tart a sok madár!

Fecskerajok szállnak éppen
Ágaim fölött, az égen,
És velük száll, jaj, repesve,
Minden álmom s a szerencse.
Szállnak egyre, tőlük már
Éjsötét a láthatár,
Csapkodják a szárnyukat,
Eltűnnek egy perc alatt,
S én társtalan maradok,
Senyvedek és hervadok,
Csak a vágy, mi bennem ég,
Egyedüli társam még!”

(1883)

ABLAKOMRA HA ÁG HAJOL...

Ablakomra ha ág hajol,
S kint megremeg a nyárfa,
Mintha te járnál valahol,
S én rád gondolok, várva.

Tó mélyén ha csillag kigyúl,
És tündököl a fénye,
Bánatom lassan elcsitul,
S a fájó gond is véle.

Ha fönt az ég felhőtelen,
S a hold lesüt a földre,
Én újból rád emlékezem,
Csak reád, mindörökre.

(1883)

SZÁZ ÁRBOC KÖZÜL

Száz árboc közül, amelyek
Búcsút intenek a partnak,
Roncsaivá hányan lesznek
Viharoknak, hullámoknak?

Madarak közül, amelyek
Nekivágnak száz határnak,
A prédái hányan lesznek
Hullámoknak, viharoknak?

Szerencse s álmok, amelyek
Téged magukkal ragadnak,
Azok is rabjai lesznek
Viharoknak, hullámoknak.

Eszméid, miket nem értnek,
Épp lényegét a dalodnak,
Repdeső szárnyai lesznek
Hullámoknak, viharoknak.

(1880)

ERDŐ KÖZÖTTI ÖSVÉNYEN

Erdő közötti ösvényen
Lányka siet, én utána,
Utolérem s lélegzetem
Elakad, ha nézek rája.

Felszusszanok, s csak azután
Szólok hozzá sóhajtozva,
Ő megrémül, messze tekint,
S bár egy szót sem szól az ajka.

De én hozzálépek rögtön
Szép szavakkal és tanáccsal,
Ő egyre a távolság nézi,
S védekezik félkarjával.

Derekára fonom kezem,
Ő megremeg, mintha félne,

De magamhoz vonom lassan
Közelebbre, közelebbre.

Engedne is, nem is, aztán
Fejét a vállamra ejti,
S ajkán, lehunyt szemén csókom
Számlálatlan sokezernyi.

Forróbban ölelem átal,
Elakad a szívverésem,
És faggatom: mért szomorú?
S szeret-e úgy, amint régen?

De ő fényben úszó szemmel,
Szűros kedvvel rámtekint:
„Kedves vagy, hát szó sem róla,
Ámde szemtelen megint.”

(1876)

NEM FONTOS, HOGY MIT BESZÉLTEK

Nem fontos, hogy mit beszéltek,
Nem dicsérek, nem ócsárlók,
Hencegjetek — tőlem fütytyöt
S tapsot is hiába vártok.

Ne kérjétek, hogy a táncot
Másnak sípszavára járjam,
Vagyok, hogy az igazságot
Bent a szívben megtaláljam.

(1876)

MIKOR JÖSSZ MÁR

Látod, a fecske útra kél,
Pereg a diófalevél,
Deres a szőlő, a határ —
Mikor jössz már, mikor jössz már?

Ó, ülj még egyszer ölembe,
Nézzek két fénylő szemedbe,
Fejem nyugtassam szelíden
A kebleden, a kebleden!

Emlékszel-e, hogy egykoron
Bolyongtunk völgyben, dombokon,
Majd hirtelen fölkaptalak,
S tartottalak, tartottalak?

Sok asszony van még mindenütt,
Kiknek szikrát vet a szemük...
De oly fönséges, milyen te,
Nincs senki se, nincs senki se!

Mikor éj honol lelkemen,
Te földerítéd életem,
Még a csillag sem oly fényes,
Mint te, kedves, mint te, kedves!

Késő ősz van, hull a levél,
Utcán futkos, görgeti szél,
Üres, kopár lett a határ,
Mikor jössz már, mikor jössz már?

(1882–1883)

A VIRÁG ÁLMA

Mikor a sárguló réten
Bús a fülemüle már,
A hervatag völgy ölében
Csöpp ibolya szundikál.

Álma édes aranyálom:
Árnyak közt illat neszez,
Míg a babérfa-ágakon
Hűvös szellő lengedez.

(1869)

VIRÁGÁLOM

Sárgul a rét, bánatos a
Fülemüle éneke,
Tar mezőn hervadt ibolya
Alszik elrévedezve.

Arany álmot lát, csodását:
Illatos, pazar berek,
Hol a babérfa-ágakat
Lengetik a hűs szelek.

(1869)

VÁGYOM RÁD

Vágyom rád, s dalolok lassan, lassan:
Fejemet lehajtom lassan-lassan.
Mégfáradt hangom sírva sírdogál,
Akár a komor szél, lassan-lassan.
Minden vágyamat, fájdalmamat
Legyűrtem magamban lassan-lassan.
Ámor nyila is, az a kegyetlen,
Szívembe fúródott lassan-lassan.
Mérge most bennem szerteárad...
Megemészti vérem lassan-lassan.
Mit tehetnék, elindulok végül
Szomorú síromhoz lassan-lassan.

(1875–1876)

AMIÓTA...

Amióta mi ketteskén
Nem csevegtünk, kedvesem,
Úgy tűnik, el is feledtük,
Mily nagy volt a szerelem.

De most lám, itt ülsz előttem,
Édes arcod halovány —
Hadd boruljak térdre újból,
Úgy, mint egykor, hajdanán.

Hadd, hogy sírjak, s csókolgassam
Rég nem látott két kezéd...
Nélkülem hogy tűntek tova,
Kezecskek, a múlt hetek?

(1879)

A CSÚCSOKON

A csúcsokon holdfény ragyog,
Zsong az erdő szelíden,
Égerfák közt hirtelen
Fölsír a kürt, búsan zokog.

Egyre halkul, hangját veszti,
Távolabb szól, távolabb,
A szívem bánatosabb,
Édes halálvágy epeszti.

Mért hallgatsz el, mikor vágyam
Bűvölten röpül feléd?
Édes kürt, ó, fogsz-e még
Sírni, mint most, énmiattam?

(1883)

KÁMADÉVA

Hogy szerelem bánatával
Gyógyítgassam szegény lelkem,
Kámát hívtam éjjel, jöjjön
Kámadéva, hindu isten.

Jött is, édes, büszke gyermek,
Jött is papagáj-lován,
Csalfa mosolyok derültek
Korállszínű ajakán.

Szárnya van, s táskája mélyén
Nyíl helyett virág fakad,

Mérges növény, a nagy Gangesz
Partján szedte azokat.

Íjára tett most egy szálát,
S célzott, épp szíven talált,
És azóta álmatlanul
Sírom át az éjszakát.

Jött, hogy leszámoljon velem.
Büntet mérgezett nyila,
Ő büntet, a kék eget s a
Meddő ábrándok fia.

(1887)

NAPNYUGTAKOR A KIRÁLYLÁNY

Napnyugtakor a királynő
Sír a kastély ablakában:
Tenger vize
Megcsillan a félhomályban.

Part mentén evez a halász,
Lapátjával egyre csapkod:
Tenger vize
Elringatja a csónakot.

„Két szemem ha mindig csak a
Kastélyt látná, nem is fájna,
Tenger vize
Ha végleg a mélybe zárna.”

(1879)

CINEGE

Cinke, cinke, szép madár,
Mért nem jössz hozzánk is már?
Kószálsz az idegen fákon,
S a szomszédoknál tanyázol.
Nálunk is volt két szép fecske,
Továtűntek messze-messze.
Tornácom mért mostoha,
Nem bántottalak soha,
De álmatlan éjeken
Várok reád szüntelen,
Fényes nappal, nyáron át,
Halljam csengő muzsikád.
Cinke, cinke, társtalan
Az élet vigasztalan.

VÉGSŐ HANGZAT

Kihuny
az utolsó csillag is.
Az ég mellén Nap,
hátán a Hold.

Csönd
mindenütt.

Csak én böngészem tovább
a tücskök feliratos üzenetét.

PÁRBESZÉD

Az árnyék elszakad az embertől.
Az ember beszél.
Az árnyék hallgat.
Az ember hahotázik.
Az árnyék csak mosolyog.
Az ember jelentőségteljesen gesztikulál.
Az árnyék cinikusan utánoz.
Az ember meghajol.
Az árnyék szenved.
Az ember hisz.
Az árnyék kételkedik.
Az ember menekül önmagától.
Az árnyék mozdulatlan.

KÉSŐBB

Néha
nyitott szemekkel lebukom
a tengerbe, leszálok a teknőshöz,
esedezem, árulják el
csöndjük titkait.

De a vizet megzavarják
a szavak körül képzett buborékok.

Máskor
eltévedek a hajóroncsok között:
néhány csontszerű fémből
megpróbálom helyreállítani
a foszforeszkáló hajót.

Később — már a parton —
a csillagok megbámulják
reszkető testemet.

LÁZ

Szeretnék leülni,
a szék elszalad.
Lépnék a kőre,
a kő elporlad.
Pihennék a pázsiton,
a füvek harapnak.
Melegednék a tűznél,
a láng megfagy.
Átkelnék a hídon,
a víz tönkretette.
Le akarok vetkőzni,
lenyúzom a bőröm.

ÚSZOM

Engem a hang többé
nem köt tárgyak nevéhez,
földi dolgokhoz:
úszom
a levegőben
súlytalanul,
megfoghatatlan
pályán.
A katasztrófa
a csontok belsejében van.

ÉVA

Te, erős,
szépséges, szerény
teremtménye a
földnek!
Hagyd,
hogy legyek a lányod,
nővéred, szeretőd,
gyermekeidnek pedig
édesanyja.
Ádám, formálj engem
újjá oldalbordádból!

CIVILIZÁCIÓK

A föld alatt Bizánc.
Bizánc alatt Róma.
Róma alatt Miletosz.
Miletosz alatt...
Két falusi gyerek fogócskát
játszik a romok között.

ANNYIRA

Annyira közel voltam saját
életemhez, hogy eldobtam a horgonyt,
oszoljék az élet napokká, évekké.
Most olyan távol vannak, akár a
vízsodorta csónak, melyből még látom
az elsüllyedt szigetet.

AZ ÖREG

Mit jelentenek számomra a trikók,
a labdák, a bírók, a kapusok?

Valaha én is játszottam
sportpályán.

Ma
közelebb vagyok a mezei füvekhez,
a márciusi tócsákhoz is,
miket fölszippant a Nap.

BÁRMELY

Milyen jó lenne, ha teknőben
kimoshatnám lelkemet a keserűségtől,
mint bármely ruhát,
sok-sok szappannal,
majd kitergetném az udvarra
száradni,
hadd szikkassza, fújja a szél,
legyen boldog,
mert friss lett, tiszta,
mint a vászon,
mely akkor vászon,
ha a sok viseléstől
itt-ott
megritkul a szövete.

TÁVOL

Ha elalszom,
hozzácsapódom
a névtelen sokasághoz.
Mit szólnak majd ehhez
csontjaim,
melyek olyan távol lesznek tőlem,
akár a Hold hideg kőzetei...

IDŐTARTAM

A gyermekláncfű
az oszlop körül szétszórja
pillanatait.

ÚJ TEMPLOM LÉPCSŐIN

Havaz.
Sosem láttam még — szólt a márványkő —
ehhez hasonló fehérséget.

ROHANÁS

Meg-megszakadó éjjeli rohanás:
a zavaros színű, borzolt szakállú
kentaur zihálva próbálja
utolérni az utolsó,
még emberhez tartozó csigolyát.

PILLANAT

Veréb ugrál
a ház cserepein —
egyik évszázadból a másikba.

MÉCSVIRÁG

Merítőkanál égő ujjakkal.

EMLÉKEK

Ott ez van:
kifordított szemhéjak.
Hagyd őket magukra,
közeledjenek egymáshoz.
Adj nekik időt —
szokják meg a fényt.
Engedd,
hogy feléledjenek.
Túlságosan ne figyelj rájuk —
rád ismerhetnek.
Ne torzítsd el magad —
megijednek.
Ne kérdezz tőlük semmit —
Megsemmisülnek.

Adj időt nekik.

KÖLTEMÉNY

Éjjeli álomként lebegsz
a lelkem felett.
Halántékkodat, mint egy piros követ,
szívemen nyugtatod,
s várod,
hogyan a kész dolgok
nevét
felmondjam neked.
De néma a szájam,
kicsit ferde is, mint a zászlók selyme
szélmentes napokon.
Ó, ne menj el!
Egyetlen mozdulattal
kitépem a szívem,
hogyan szárba szökkenjen belőle
a fájdalom,
szárba szökkenjen a nagy férfi-szerelem,
amely tudni fogja neved, csodálatos asszony.

ELŐÉRTET

Nem havaz, amikor nagyon hideg van.
Nem esik, amikor nagyon meleg van.
Nem tudsz beszélni, amikor megszületsz.
Nem lesz több új év, amikor meghalsz.

Nem a látásért van a fény.
Nem a mítoszért vannak az istenek!
Nem az időért vannak a csillagok.
Nem a Nemért van a Nem!

Sohasem jössz, mikor vágyom utánad.
Sosem halsz meg,
amikor halálosan gyűlöllek.

KORA REGGEL

Én nem vagyok egyetlen angyalnak sem a cselédje
s a szárnyuk alatti levegő sem vagyok,
én dal vagyok,
dal,
amelyet egyedül énekelek el.

S eljön majd az ősz is, bájos istennője
arany hársfa-avart tereget a földre,
s eljön majd a tél is, ezüst avart hint,
hópehely-avarját rám hullatja mind,
míg én dal maradok, a ti dalotok,
mit nektek dúdolok.

AZ ŐSZ EVANGÉLIUMAI

A falevelek őszi hullásáról írunk
négy evangéliumot.
Máté így szól:
— A zöld zöldje miatt hull ősszel a falevél.
Márk így kiált fel:
— Az élet súlya alatt, a fogyó élet miatt
hull ősszel a falevél.
Lukács ezt mondja:
— A szeretetlenség, a biztos halál,
a már csak árnyékként élő zöld miatt
hull ősszel a falevél.
János föláll, s megszólal:
— Ősszel nem hullnak le a falevelek,
ősszel csak az ősz hull le,
falevélként hull le ősszel az ősz.
Én állok és ősz van és falevél vagyok
és földre hullok.

FIATALOK

(Képek Franciaországból)

Csókolóznak, ó, csókolóznak a fiatalok,
csókolóznak az utcán, a
kiskocsmában, a karfák mellett,
csókolóznak, mintha mindannyian
vergődő csókok lennének.
Csókolóznak, ó, csókolóznak a
robogó autók között,
a metrómegállóban, a moziban,

az autóbuszban, csókolóznak
reménytelenül, szenvedélyesen,
mintha csókjuk után a nem várt
öregség és a halál következne.
Csókolóznak, csókolóznak a sovány fiatalok,
a nagyon szerelmesek. Annyira soványak,
mintha sosem láttak volna kenyeret.
Annyira szerelmesek, mintha sosem
vennék tudomásul a világ létét.
Csókolóznak, ó, csókolóznak, mintha
sötétben lennének, a legteljesebb sötétben,
mintha senki sem látná őket,
csókolóznak, míg ajkuk szétszakad,
s ha már ajkuk sem lesz,
a fogaikkal csókolóznak,
mert különben nem kelne föl a Nap.

DIADALMENET

Apám sírt a kocsi kerekén,
sós könnyei hulltak.
A négy ló,
amely a versenykocsit húzta,
kimúlt a napszúrástól és a csillagfénytől!
Gyalog, fiúk, mondom,
menjünk gyalog!
Hosszú még az út, sok a pillangó, —
saruinkat dobjuk a pillangók után!
Ma lándzsákat eszünk s zászlórongyokat,
amíg megfulladunk!

NEMSZAVAK

Ő felém nyújtott egy falevelet, kéz gyanánt.
Én feléje nyújtottam egy kezet, recés falevélként.
Ő felém nyújtott egy ágat, kar gyanánt.
Én feléje nyújtottam a karom, ágként.
Ő felém nyújtott egy fatörzset,
almaként.
Én feléje nyújtottam vállamat,
göcsörtös fatörzsként.
S hallottam, miként gyorsul föl benne a nedv
lúktető vérként. Ő
hallotta, miként lassul bennem a vér, akár a nedv.
Én átjártam őt. Ő
átjárt engem.
Én magányos fa maradtam. Ő
magányos
ember.

ŐSZI ÉLMÉNY

Megjött az ősz, takard be szívemet akármivel,
egy fa árnyékával, akár a tieddel.

Tartok tőle, hogy nem foglak látni téged,
hogy égig érő hegyes szárnyaim nőnek,
hogy idegen szemben rejtőzködöl el,
s eltakar engem örömllevelekkel.

Akkor a kövekhez lépek csöndben,
s a tengerbe fullasztom mind a szavakat.
Fölébresztem majd, s nagy szerelemmé
változtatom át a holdat.

ESTI MEDITÁCIÓ

Váratlanul megérkezett a szél,
s a fák megdermedtek.
Megálltam. Kigomboltam az inget,
s a szalamiszi csata utáni görög katona
mozdulatával
néztem a sötét eget.
Ha fölugranék, tán úszni tudnék a levegőben.
De csak a szememet hordozom végig
a sötét égen...
Egyszer az égről is többet fogunk tudni.
A nevemet viselő emberek hosszú sora
valahol a csillagokon túl ér véget.
Kinyújtom a kezem, s megérintem a fát.
Egymásra nevetünk,
mintha azt mondanánk,
valóban élünk,
s nem halunk meg végleg
sohasem.

ANYÁMAT NÉZVE

Minden általam átélt idő
ráhull erre a szeretett asszonyra,
megvilágítja ezt a szeretett asszonyt
az általam átélt idő.
Nem tudom a szemem levenni
erről a szeretett asszonyról.
Azért van a szemem, hogy lássam őt,
ezt a szeretett asszonyt.
Azért van a kezem, hogy öleljem őt,

ezt a szeretett asszonyt.
Hirtelen rájöttem, hogy anyám is látja
ezt a szeretett asszonyt.
Ráhull és ráhavaz az idő
erre a szeretett asszonyra.
Ezt a szeretett asszonyt látva,
anyám zokog.

KÁIN ÉS ÁBEL

Megkoszorúzzuk a csontokat
a testek nimbuszával.
Ez az elsőszülöttet illeti meg.

A másodiknak nem marad egyéb,
csak a lélek ideges
hullámozása.

A másodiknak nem marad egyéb,
csak a szavak
csatározása.

A másodiknak nem marad egyéb,
csak a világ nélküli
világteremtés.

Ő hasonlít, különben egészen hasonlít
az elsőszülöthöz.
Ezért tart tükröt
a kezében.

AZ ÍRÁS

Korintoszi vagy ion, dór
oszlopvég,
csigavonalas oszlopfő,
amely tartja
a csillagfaragású mennyezetet.

PÁFRÁNYOK

Páfrányok, ó, ti páfrányok! Titeket
zöld tejként felhőrpintenek a telek.
Szívjátok engem is magatokba,
leszünk az ég alatt úszó jéghegyek.

Ti most a Canopus csillag
s a Hold mellett vagytok.
Páfrányok, ó, ti páfrányok!
Fagy csontjai, jéghegyek.

A KÚTÁSÓNAK

Ne áss túlságosan mélyre, mondom,
ne áss túlságosan mélyre,
mert eléred az eget,
eléred az eget,
egy másfajta eget, másfajta csillagokat,
mondom,
másfajta eget, másfajta csillagokat,
s ott közöttük egy másfajta földet,
egy másfajta földet.

BEFEJEZÉS-FÉLE

Igazi kezemet nem nyújtom ki.
Vele csak a szavakat érintem meg.
Másképpen a megérintett fa
meglepetten önmagába fordulna,
akár a csiga szarva,
s ponttá merevülne.
Nem nyúlok a székhez sem.
Az is magába fordulna,
s ponttá merevülne.
A barátokat sem érintem meg.
Sem a napot, sem a csillagokat, sem a holdat.
Semmit sem.
Bár gyűlölöm a pontot, Uram,
mégis egy pontban lakozom.

ÖNARCKÉP

(Én csupán)

Én csupán
megszólaló
vérfolt vagyok.

HIEROGLIFA

A hóhullás iránti rajongásom miatt
nem szerettem meg a havat
a hó iránti rajongásom miatt
nem szerettem meg a követ

a kő iránti rajongásom miatt
nem szerettem meg a vizet
a víz iránti rajongásom miatt
nem szerettem meg a tüzet
a láng iránti rajongásom miatt
nem szerettem meg a földet
a föld iránti rajongásom miatt
nem szerettem meg a holtakat
a holtak iránti rajongásom miatt
nem tudlak szeretni, havazás,
de hullasd, hullasd, hullasd mégis
hópihéidet reám!

BICEGTEK A HEGYEK

Az Isten megtapogatta a vándormadarak szárnyait.
Néha kitépett belőlük
egy-egy tollút.
Írnia, végrendelkeznie kellett,
s most hull a madarak vére a levegőben.

CSOMÓ 26

Egyedül maradtam,
mert megéreztem, hogy te sem szeretsz, —
anyámnak jégkönnyei voltak, —
álltam, vigyorgtam és könnyörögtem neki,
hogy ne sírjon,
de azóta belőle is tél lett a hegyek között.
Felkínáltam magamat a farkasoknak,
de ütődöttek voltak, fáztak nagyon.

Egyetek meg! kiáltottam.
Nem, felelték,
nem eszünk mi fagyott embert!

ÉNEK

(Nem fontos)

Nem fontos, hogy a szó
megfeleljen a lelkiállapotnak,
a nyúl sem kötelező
a természetnek.
Sanchoval összevesztem,
rég elhagyott.
Szomorúan nézem
— lándzsának támaszkodva —
a szélmalmost.
Az asszonyok lovakat szülnek —
nyi-ha, micsoda hosszú sikoly Andaluíziában!
Arcunkat — a Győzelmi Ének kedvéért —
bemázoljuk még pirosra,
de a görög nyelvet
már elfelejtettük.

ÉNEK

(Már nem szépít meg)

Már nem szépít meg engem sem a szomorúság,
sem az alkony, sem az éhség,
sem másnak a szíve, sem másnak a fája,
sem az utca, amelyről hiányzol,
sem a lovak, sem a fű,

sem a kövek,
sem a szó magánhangzói,
amelyek
olyan áttetszőek,
mint a kongó űr.

ÉNEK

(Egyszerre megkövült)

Egyszerre megkövült a levegő körülöttem,
kopognak rajta az elejtett szavak,
vörössé válnak, nyúlánkká, gyérré,
talán örökre ilyenek maradnak.
S érzem, miként költözik most belém
a kinti térségből a nehézkedés,
hirtelen szívemre telepszik a világ,
míg testem még mindig csupa repülés.

SZOMORÚ ÉNEK A SZERELEMÉRŐL

Csak életem szakad meg számomra
egyszer,
valamikor.
Csak a fű ismeri a föld ízeit.
Csak vérem vágyik valójában
a szívem után, amikor elhagyja őt.
Magas a levegő, magas vagy te is,
magas a bánatom.
Lesz idő, hogy elpusztulnak a lovak.

Lesz idő, hogy megkopnak a gépek.
Lesz idő, hogy hideg eső hull,
és minden asszony arcodat viseli,
s a te ruhádban jár.
Megjön akkor a nagy, fehér madár is.

KULCSOK

A csillagokból agyamra hulltak a láncos
kulcsok, telítődtem zörejjel, fájdalommal.
A testem, Uram, vaskulcsá vált,
a rég szolgáló ajtó lakatját
csak úgy érem el,
ha fölemelsz.
Jöjj, te hatalmas,
jöjj, te egyedülálló,
forgass meg a lakatban, bele is törhetsz,
ó, nyisd meg végre az ajtót!
No, nyisd ki már!

A TEJÚT

Hatalmas és rettenetes állat
amelynek csorgó vére megalvadt
s azóta hóként hull reánk

Bűnök és harcok színtere volt
a fejünk fölötti
magasság

Ó, a havazás nem egyéb
mint bocsánatkérés
ó, a hideg nem egyéb
mint vezeklés

Nem, nem,
nem bocsátunk meg soha.

A FELSŐ EMELETEN

Ő egyedül áll a felső emeleten,
édes illata körbelobog,
egyre távolodik a város — hámba fogott
éhező kutyák cibálják tova.

Tegyünk kenyérmorzsát a verebeknek,
elaszott, felszabdalt testünket pedig
helyezzük oda
a néma istenek
ezüst
csőre elé.

Több szóalmat az ébredő csillagoknak,
több megértést
a holdsugárnak,
több hideget a megfagyott köveknek,
és nekem,
nekem — több levegőt.
Még több levegőt!

KÖNYÖRGÉS

Vezess, Uram, diadalra engem,
hogy legyőzzem ellenségeim,
tulajdon bűrömet, a korlátokat,
a perceket, éveim.

PASZTELL-FÉLE

Sétálunk
Ketten egy mágneses mezőn,
Akár egy meseszőnyegen,
Amely folyton követ minket.

Itt minden más,
Mint odakint,
A fák gyökerének tolla van,
S a szárnyaló madár fejében
Mi vagyunk a gondolat.

AZ IDEGEN

Ez a fa büszke lesz rám,
Mert ismert engem,
Vállamra dobott pár falevelet,
Mikor a jobbán elhaladtam.

Ez a felhő büszke lesz rám,
Hogy ismert engem,
Volt, mikor beleburkolóztam,
Megfürödtem, felüdültem,

S a testemet — égőpiros törleronggyal —
Jól végigdörzsölgettem.

S büszke lesz rám ez a ház is,
Ez az utca,
Mező, vár.

Népek egész sokasága
Fogja később bizonygatni,
Mennyire szeretett engem
Minden asszony, minden fa.

Aztán mégis
Meghaltam.
Rettenetes.

ÉK ALAKBAN

Fönt az égen, ék alakban
Darvak szállnak,
Paraszt-szonettek.

VOKALIZÁLÁS

A könnyek
Alig fakadó szivárgásként
Futnak le
Az arcokon.

Ők a szemek
Igazságai.
A szemek vokalizálnak.

A KÖNNY

Folyton egy könnyet sírok,
Lehullni sehogy sem akar,
Bárhogy erőltetem.

Kínoz,
Mintha születő jégcsap lenne.
Szemhéjamon
A föld kihűl,
Gyarapszik az északi jégtakaró.

Ó, északi szemhéjam.

* * *

Az igazságra rendszerint lassan
Derül fény.
A bomlás, korhadás törvénye szerint
A pusztuló növényzet előbb elsüllyed,
Csak azután tör felszínre a nyersolaj.

NÉVSOR

Ha megfeledekzem a nevemről,
Találomra mást választok.
János?
Nem rossz. A János szépen hangzik.
Jóraivaló János leszek.
Vagy Gábor?
Ez sincs
Kizárva.
György,
Mihály,
László
(Tudtommal szent is volt közöttük).
Gergely, Sándor, Péter?
Lám, milyen szép nevek,
Szegények...

MICSODA MELLÉFOGÁS!

Cromwell levágta valaki fejét.
Vagy az övét vágták le?
Micsoda melléfogás
A fejsze élén!

* * *

Amikor pihenni vágyom,
Beteggé teszem magam.
Elgondolhatjátok,
Milyen nagybeteg leszek
Holtan.

MINDIG ÉJSZAKA

Utol kell érünk a denevéreket,
Nem madarak, nem is más állatok,
Inkább kozmonauták.

A jövő hírnökei mindig
Éjszaka,
Maga a jövő is éjszaka érkezik.

A NAP ÚJ MENETRENDJE

Az új nyári idényben
A Nap útvonala a következő:
Pontosan négy órakor belép a mi korunkba,
A bánat—tél—vihár útírány érvényét veszti.
A balesetben vagy fagyban elhullt madaraknak
Kiutalják a temetkezési költséget.

A delta kedvelőinek pót-sugarat
Iktatnak be,
Hogy összekösse a Duna-deltát a Nílus-deltával.

A Nap új menetrendje
Szeptember 23-ig érvényes.
Bezárólag.

Gheorghe Tomozei

INKA

Mellettem vagy. Otthonos lettél a
véremben, tudom hallgatásaidat,
csak a nekem szóló leveleket írod
inka betűkkel...

MOZDULAT

Ajkaimmal
a neveden járok,
akár egy falevél
hátgerincén.

AZ ÖREGSÉG JELE

Az utolsó jobb kezemmel
írok
neked!

HIDEG

Finis.
Fű alól kihantolt szonett
fogsora.
Túl gyorsan
éltem?
Túl lassan haltam meg?

A BOLDOGSÁG MADARA

Miért a boldogság madara? Miért
épp madár és nem zsiráf, kutya,
akár — teszem azt — a boldogság elefántja?

Elefántot mondtam, de miért ne hozhatna
boldogságot — például az alkonytól —

a dinoszaurusz vagy a brontosaurus?

S miért fontos épp szárnyas élőlény,
hát nem cipelhetné hátán
féreg vagy fenevad?

Végül is mi a boldogság madara?
Sas
vagy kolibri?

KÖLTÉSZET

Olyan pohárból iszom,
amely tele
szomjúsággal...

A KESZTYŰ

... A hó kesztyű, amellyel megkeresed
a számat...

MÉRET

...És
tán könnycsepp is
lehetek
természetes
nagyságban...

KÖVETKEZMÉNY

Amíg a holdat bámulod,
az űrhajós bakancs-patkója
szádba
hull...

ÁLLAPOT

...S megtörténik,
hogy a búzabirodalomban,
a kenyér palotája mellett
nyomorult, éhező falu vagyok.

MONDÁSOK

A tavaszt visszahozták,
a nyarat kipofozták,
az őszt helyreállították,
a tél olyan, amilyen volt...

A FÖLD BÖLCSESSÉGE

Nehéz, lomha és türelmes a mi földünk,
Ha megbántod, ő megérzi, de csak hallgat,
Néha — mivel súlyos nagyon — mozdulatlanságba réved,
Tud beszélni, de csak egyszer-kétszer ha szól száz év alatt.

Tudjuk, hogy létezik teste, s nagy, hatalmas,
Tudjuk, hogy megsegít minket, amikor eltévedünk,
Azt is tudjuk, halhatatlan, mert keblére
Mi bármikor — gyermekeként — újból visszatérhetünk.

S mikor köztünk a levegő meleg lesz és selyempuha,
S nem fogunk egymástól félni, nem gyötör többet a szél,
Tudni fogjuk, ő szól hozzánk,
A föld bölcsessége beszél.

TÉLEN A CSILLAGOK

Télen olyan távol
Vannak a csillagok,
Hogy egyedül, árván,
Nem is láthatod.

Télen a tenger is
Annyira idegen,
Nem illik már hozzá
Egyetlen folyó sem.

Télen a halottak
Olyan hidegek,
Hogy bolygónk félgömbje
Folyton didereg.

FÖNN A HEGYEN

Fönn a hegyen, felhők között bujkál a ház,
El-eltűnik, aztán újra megjelenik.
Ki takarja gyáva pajzsok közé folyton,
Majd elhagyja hirtelen?

Martalékul ki dobja a szemünk elé,
S ki áldozza neki föl tekintetünk?
Megbabonázottak vagyunk, kétes isten
Könnye játszadoz velünk.

Vagy talán egy más életből kísért felénk,
Képzeltetés csak, rejtelem?
Élünk tovább, s azért élünk, hogy láthassuk,
Ott van a ház a hegyen...

FALUMBAN, AHOVÁ VISSZATÉREK

Falumban, ahová visszatérek,
Kakukkos órák ölik az időt,
És nagy-nagy darab hallgatások
Hevernek az út porában, összetörten.
A mánusok szorgalmasan forgolódnak,
Mutatják, mi láthatatlan.
Lám, az órák
Múlttá váltak,
Mánusaik forognak még kitartóan,
S előbukkan, kétkedően,
A kakukk is,
Világvége-hírét jelzi, dalolva.

MALOM MELLETT TÓVÍZ

Malom mellett a tóvíz fénylő lepelt,
Smaragd-ékes, zöldes selymet vesz magára,
A merev malomkerék is zöld szőrmébe öltözködik,
Hogy melegben s puhán legyen, s csillapodjék árvasága.

Hogyha csónakázni akarsz, hosszú kezek tartnak fogva,
S ártó gőzök szédítik a tüdődet,
Míg a békák ünnepélyes gyász-szertartást tartnak titkon
A megkopott és elhagyott oltárán a kenyérnek.

És nincsen egy évszázada, hogy láhattam elámulva,
A gyermekek, mintha téli hó lett volna, úgy játszottak
a lisztben,
Választottam a seregből egy tiszta fehér leánykát,
Hogy felnőjjön, s majd az anyám ő legyen.

KI NEVEZTE EL

Ki nevezte el
Aranylónak
A sárga fák káprázatos
Lombszínét,
Ezt az élet-halál közti
Senki-hazát,
Amely most diadalt ül,
Ezt a nagy-nagy boldogságot,
Hogy a föld is
Aranyfénybe
Öltözik,
Amely szűzi,
Amely tiszta
Illat-szemérmertlenség?
Ki próbálta megnevezni
A hótiszta és a mély
Névtelenséget,
Amely felé mindannyian
— Szőlőfürtök
És hóbertos, vézna fák közt —
Haladunk,
Mi, akik a reménységre
Már méltatlanok vagyunk?
Hallgassatok!
Figyeljétek, hallgassátok,
Mint suttognak szikkadt fényben
A füvek —
Ők sem merik megnevezni
A lomboknak ezt a végső
Királyságát.

ÉDES ZŰRZAVAR

A ruháidat viselem,
Testem megbámulja
A rá szabott ruhadarabokat,
A ruhák is csodálkoznak
Gyors visszajövedelen —

Édes zűrzavar ez,
Megőrzi évszázadtól évszázadig
A csonthéjas magot.
Ruháidban járok az utcán, ahol te még hittél.
Tedd, hogy én is higgyek,
Lobbantson lángra a fényed,
Önállósultan libegjenek a ruhák,
Mikor a varratokban megtalálják
Az évszázadtól évszázadig megmaradó
Mag csillogását.

DOMBOK

Dombok, erdőborította édes gömbök,
Félig a földbe elrejtőztetek,
Hogy még a holtak is tudjanak örülni,
Milyen lágyan hajló a gerincetek.

Lehet, hogy egy halott épp úgy áll, mint én most,
Hallgatja, az öröklét mint gyógyít, orvosol,
Emlékezik régi, elmúlt életekre,
S titeket csodálva, halkán így dalol:

Dombok, erdőborította édes gömbök,
Félig a léghen elrejtőztetek,

Hogy a szőlősök is tudjanak örülni,
Milyen nagy és szelíd a lelketek...

MIÉRT

Miért álmodik a gyümölcs szeszekről,
S átható illatról a fű, míg él,
Mikor a fény oly lágy tud lenni,
Hogy elmúlásra ösztökél?

Miért menekül a darusereg
Oly vért izzadva, makacsul,
Mikor csöndben is lehet várni,
Hogy könnyedén, mint a felhő, szertehullj?

Miért bújnak a méhek kaptárba,
S a virág mért hullatja magvait,
Mikor az ősz olyan jó hozzánk,
Hogy a halálra megtaníts?

AZ APA

Nem én határozok.
Az atomokból homokszemek lesznek,
A homokszemekből apró kövek,
Az apró kövek betűkké válnak,
A betűk kicsíráznak, rügyeket hajtnak,
Szavakat teremnek,
A szavak állatokká válnak, párosulnak,
Utódot szülnek.
Nem én határozok.

Ha teherbe esett szót látok,
Sosem tudom,
Ki az apa.

ÚGY VOLNA JÓ

Úgy volna jó, ha öregen születnénk,
Tele bölcsességgel,
S mi jelölnénk ki sorsunkat a világban,
Tudnunk kellene, melyik út hová vezet,
Hogy könnyedén, felelőtlen indulhassunk bármerre.
S útközben fiatalodnánk, egyre csak fiatalodnánk,
Hogy éretten, jó erőben jussunk el az alkotáshoz,
Amelyen túl, már kamaszként, szerelemre gyúlna szívünk,
S ahogy fiaink születnek, mi gyermekké változnánk át,
Öregebbek ők lennének, a fiaink,
Ők tanítnának beszélni, ringatnának, hogy aludjunk,
És mi összezsugorodnánk, olyan aprók lennénk lassan,
Mint szőlőnek, mint borsónak, mint búzának a szeme...

MIÉRT?

Mért nem zavarodik össze minden?
Mért nem takarja be
Csillogó bőrét a föld prémekkel?
Mért nem sarjad a zsenge fű
A bozontos erdők forró hátán?
Mért nem nő a fának szárnya,
S a madaraknak gyökere?
Mért nem csivitelnek boldogan
A folyóparti kavicsok?

Vajon, én mért nem tudok gyűlölni?
Miért?
— Ó, Uram, mennyire fáraszt ez a gyermek,
Sóhajt az angyal.

ÉNEK

Hagyd meg, ősz, a fákat zölden,
Adom inkább két szemem.
A sárga fák térdre hullva
Sírtak tegnap a szélben.

Hagyd szelídnek, ősz, az eget,
Sújts inkább homlokomra.
Ma éjszaka megpróbált már
Széthullni az ég alja.

Hagyd meg, ősz, a madarakat,
Lépteimet űzd tova.
Reggel újra zeng a légben
A pacsirták víg dala.

Hagyd meg, ősz, a gyümölcsöket,
A füvet meg a gólyát,
Hagyjad ébren a medvéket,
S fénylőnek minden órát.

Hagyd meg, ősz, a nappalokat,
S ne ködösítsd a Napot.
Jöjj bármikor, esteledvén
Rám borítsd az alkonyod.

EZ A LEBEGÉS

Mi más lehet a boldogság,
Ha nem épp a lebegés
A gyümölcsök és a falevelek között,
A suttogó almák birodalmában,
Ott, ahol véget ér az élet,
De még a halál várat magára,
Ahol a vágy még olyan tiszta,
Mint az alkoholoról álmodó szilvák illata,
És olyan egyszerű, akár a füst vagy
a száraz fű?

Mi más lehet a boldogság,
Hacsak nem az,
Hogy elalszol könnyedén,
Várván a véget,
Szeptemberben,
Az egyik ligetben?

Beke Sándor
fordításai

EMLÉKSZEL-E, AZ ERDŐ UTÁNUNK KIABÁLT?

emlékszel-e, az erdő utánunk kiabált?
emlékszel-e a darvak lámparepülésére?
emlékszel-e, mikor a párnákról leráztad az álmokat?
emlékszel-e, mikor a város megmutatta mellét,
akár egy sebet?

emlékszel-e arra a havazásra egy orosz énekben?
emlékszel-e, mikor a remények úgy robbantak fel,
akár hidak a levegőben?

emlékszel-e a más századba kinyílt ajtókra?
emlékszel-e arra a tavaszra, mely a kardját
szívünkbe szúrta?

szerelmem, hol vannak azok a fák,
amelyeknek dojnái vállainkra borulnak?
vajon milyen kezek törlik majd le a port
ennek a költeménynek a padjáról?

NÉZZ

nézz.
ismered-e te ugyanazoknak a kezeknek szomorúságát
ugyanannak a csóknak az árát
vagy a gondolatokat akár az egyenruhás embereket?
végigtutajoztam
az éjszakákat a maga ékszereivel
s végigsétáltam tekinteted bundáján
a kartonvékony reggeleken.
minden kapunál megálltam
s úgy kívántam a simogatások gyapjúkiáltásait.
megismertem azt a nőt aki megcsalt
a szavak farkasbőrével
a nőt aki
minden ujjával megcsalt
de mindent túléltem
akár egy gyilkosságot
mert ki tudja
lehet a lepkék a königsbergi szomorú havazásokból
valamit mégis magukban hordoznak
s lehet a villámgyors sasoknak is közös a vonásuk
a dantzigban váltó gyorsvonatokkal.

ANYÁM

Ugyanúgy maradt, szomorún,
S addig sírt, míg zsebkendőjébe hulltak szemei;
Megfeketedtek ujjain az évek és a gyűrűk,
Mintha széttépték volna türelmetlenkedések, keselyűk.
Haját mindenféle szél borzolja,
De hófehérsége sosem olvad el.

Orcái olyanok lettek, mint az októberi szőlőskertek,
Múltjában már csak az emlékek járnak, s a szellemek.

Mikor távol vagyunk tőle, ki tudja, merre,
Szívével megtalál minket bűvőhelyeinken...
Mindhárman, ha hazatérünk hozzá,
Menyei lesznek a falu lányai, s a dojnák.
Egyedüllétében, télen, fülbevalói csöndet hullatnak,
S ha a világban járunk,
valahol túl az Olton, szánok csöngettyűit hallja.

FÖLJEGYZÉS

Igaz,
Én nem vagyok az, akit várnak.
Én nem veszem hátamra a hegyeket,
Hogy Velük magányba vonuljak.
Nincs időm számolgatni az éveket,
Vállamra nem veszem a Hold sarlóját.
Nem teszem tenyerembe a Napot,
Az eget nem dobom a kutyáknak.
Akár egy ködös napon,
Végigvonulok az életben.
Ifjúságom utcáján
Elolvadnak a hóemberek.
Nem rántom le helyéről az égboltot,
Hogy az éj hajában csillagokat keressek.
Én nem vagyok kenyeret teremtető,
Nem ébredek kezemben hajnalokkal.
Én nem vagyok keresztben meghaló próféta,
Nincs mondanivalóm, nincs kiutam.

De ez a lélek hajában a szivárvány kígyóival,
Ez a szomjúságtól megkínzott lélek,
Türelmesen várva,
Akár egy ökörszem a keblemen,
Sót és kenyeret terem
A jövő óriásainak.

BIZONYTALANSÁG

Viselt bakancs a testem.
„Mintha még tartana” — suttogom.
Átmegyek az esőtől ringatott erdőn,
S az esőtől átázik bakancsom.

LECKE

Meg kell tanulnom, hogy kell meghalni,
mert élni az ember tudja, miként kell,
meg kell tanulnom az énekbe eltűnő madaraktól,
a rózsába lecsúszó égtől,
s a pataktól, mely gondtalanul elvész
a halak pénzein.

TALÁLKOZÁS, AZUTÁN

— Apja kislánya, mi van kacsóidon?

— Vér van, édesapám. Játszottam.
Megöltek. Öltem.

— Milyen csúnya játék.

AZ EGYETLEN CSODA

az volt az egyetlen csoda
hogy parányi tested
egy évszázadig pislákol
őrködött
s takarni tudta
a szakadék száját

REPETITIO

Egy fűszál,
egy megfeszült fűszál,
egy merev fűszál, akár egy szempilla,
egy fűszál bejárja a földet
pusztaságát megédesítve,
egy fűszál megszámolja évszakaimat,
egyenként,
négyesével,
és várja, hogy lassan
egy fűszál legyek, egy fűszál.

HELYÁTADÁS ÖREGEKNEK ÉS BETEGEKNEK

Állva utaztam
és mégis, senki föl nem ajánlotta helyét nekem,
pedig legalább ezer évvel voltam öregebb, mint ők,
és egyszerre három betegség jelét
is láthatták rajtam:
a Gőgöt, az Egyedüllétet és a Művészetet.

MEGOLDÁS

Apám még földet szánt.
Juhokat tenyészt,
s felmegy a késő éjszakába
az égbe, az ágak közé, hogy leszüretelje
a dér ütötte almákat. Fát vág a téli erdőben
és látja a nyugodt léptű medvéket, őzeket
és szarvasokat.
S ha néha hazatérek,
Sokáig
 mellettem ül
 a csendben
 előkelőn
és mintha idegen.

EGY NYÁRBÓL

Hallgattuk a források bölcselkedését,
És kedves voltál nekem nagyon.
— Nézd, zuhan a Hold! — kiáltották.
S te félreléptél. És hallottuk, ahogyan lezuhant.
S most, hogy a vízbe hullt,
Lángjaiba öltöztetett.

S te kacagtál,
S a források filozofáltak,
S te nagyon kedves voltál nekem.

ÖNARCKÉP

Én nem vagyok más,
csak egy beszélő
vérfolt.

JEL

Lassan! MenjeteK lassan!
Nem látjátok? A kő elfáradt.
Alszik. Istenem, alszik.
A kő nagyon elfáradt.
Vezessétek el a lovakat!
S te, mit csinálsz ott...
Veled beszélek! Légy figyelmes!
Igen nagy robajjal érkezik ez a napkelte.
A kő elfáradt.
Hallgasson el a felkelő Hold!
Vigyázzatok, legyetek csendben.
Hallgassatok —
A kő elfáradt.

A VERS

A vers a könnyező szem.
A váll, amelyik sír,
a síró váll szeme.
A síró kéz,
a könnyező kéz szeme.
Ő a síró tövis,
a síró talp szeme.
Ó, barátaim,
a vers nem könnycsepp,
ő maga a sírás,
egy fel nem talált szem sírása,
annak a szemnek a könnye,
akinek szépnek
s boldognak kell lennie.

AZ IMA

Bocsáss meg és segíts
és töröld le a szemem
és fordítsd el arcom
a dolgok láthatatlan kezdete felé.

Bocsáss meg és segíts
és mosd meg a szívemet
és a gőzt a lelkemből
töltsd ujjaid közé.

Bocsáss meg és segíts
és fordítsd le rólam
legújabb testemet
mely szétzúzza régi termetem.

Bocsáss meg és segíts
És emeld le rólam
Azt a fekete angyalt
Mely elszenvedte e jellemet.

A PELIKÁNOK

Mintha szél hozta volna őket
megérkeztek a pelikánok
Mintha felhőkön utaztak volna
megérkeztek a pelikánok
De a felhők nem látszanak
Többé a szél sem fúj
Csupán a pelikánok repülnek
 felénk fehérén
akár egy új ébredés

FÜST

Szeletelhető füst van a megyei könyvtárban!
Lehet, hogy Homérosz, Akhilleusz, Heléna,
Odüsszeusz,
Shakespeare, Caesar, Kleopátra
Dohányt isznak
És nem jutnak közös nevezőre.
Lehet, hogy ez egy félévi kollokvium
A tengeri és folyami közlekedésről,
A történelemről és a prostitúcióról,
Hogy ilyen füst van a megyei könyvtárban.

Nicolae Stoie

ITT

Itt minden szilvafa, mogyorófa
Egy tapasztalt és jó tanítómester:
Megtanuljuk az eső ábécéjét,
Kívülről megtanuljuk a bárányok nyelvét,
A kecskék nyelvét, s a kakukk nyelvét;
A diófa zöld gyökere alatt
A diófa szívéig ásunk,
Ahonnan rigók és kakukkok hívnak.

RÉGEBB

Fészket rakott bennem a halál
fiókái
agyamban tanulnak meg repülni

A RÁMSZEGZETT SZEM

Az örök éjszakát
egy mulandó reggel követ
átmeneti esőzéseket végtelen
 esőzések követnek
katedrálisok és szőlősök között
leveleket olvasva
rám szegzett titkos szemét
keresem az anyagnak

MARAD A CSEND

széttépsz még egy papírt elrobog még egy vonat
a rokkantak s a szivarcsikkek fölött
az őszi nap aranyesője
a múlt fejére hull

még vársz gondolkozol majd megadod magad
a lassan meghaló
régi leveleknek

ki mondja meg neked hogy mindezek
nem léteznek
ki kérdezzen meg téged
hogyan én mit hiszek róluk

a hallgatás fészket rak
a rokkantak s a nyárfalevelek között
s csak annyit mondasz
az élet eltelik
a csend marad

MIKÖZBEN TE

Miközben te hiányoztál
lelkem fölött
eltelt még néhány perc

miközben te hiányoztál négy felhő
vonult el egy szobor fölött
s négy nyárfalevél hullt le
a város páncélszekrényébe

miközben te hiányoztál
egy ismeretlen irányban
én elmentem

NOVEMBERI CSÓNAK

Nem történt semmi azon a szomorú
vasárnapon
Mint abban a novemberi csónakon

melybe beleültünk

el akarom felejteni a város utcáit
kitárt szemekkel
csak te vagy a végtelenben

távolodik a csónak
vitorlák helyett
lelkeinkkel

A PITEȘTI-I ÁLLOMÁSON

Egy őszi nap ismét visszajövök
a végtelen tehervonatok mellé
„vajon eszembe jut-e majd milyen színűek
a te szemeid

szavaid nyílve szője
lelkemet ismét eltalálja”
egy őszi nap vagy egy nyári nap
vagy egy éjszakán
vagy sohasem

majdnem tiszta ma az ég
akkor vajon
majd eszembe jutok-e

MOST

Most a mi sorunk jön
a mindeniké
állj mellettem és ne moccanj
olyan lesz mint egy tengeri szellő
olyan lesz mint köd a hegyeken
eltűnésem a te eltűnése

Horia Bădescu

TAVASZ

A vér ágán
madárfészkek.

NAGY SÁNDOR

Ha a lélek menni akar
a messzeségbe,
engedd repülni!
Érezni fogod, ahogyan a tenger
fekete csontjaira
lezuhan a szél;
érezni fogod, miként
a Napot vendégül látva
a nyugati passzát árnyékkodat viszi.
Ha a lélek menni kíván
a messzeségbe,
ne várj,
lépteid már
visszhangzani fognak
a szűzai hálókamrákban.

HÁLAÉNEK

Dicséret néked, te halhatatlan,
te, aki húsból és vérből
megalkottál!
Ajkadon ott voltak szavaim,
mielőtt
méhed
kivirágzott volna.
Dicséret néked, te halhatatlan,
te, aki magadba fogadtál, mielőtt
megkérdezted volna, méltó vagyok-e rá!
Szívem testedben
hamarabb megszólalt,

mint csillagok harangja.
Dicséret néked, te halhatatlan,
anyám,
világ anyja,
veled kezdődik
a mindenség!

SZERELEM

Add a kardom!
Végigfekszem élen,
mint szerelmes
éjszakáinkon.

LAKÓNEGYED

A vak fehér sétatotja,
fehér szeme,
fehér haja.
Az utcasarkon áll, falnak támaszkodva,
kinyújtott lábait
a siető járókelők letapossák.
Vannak káromkodók, vannak, akik kacagják,
gyermekek, nők, gépkocsik.
„Nyilvános veszély” hallok —
(Íme, tudjuk, honnan ered a rossz!)
Két suhanc alumínium pénzérmével
sapkáját célozzák
és beletalálnak.
A vak fehér sétatotja
és mész könnyei
az aszfalton főnek.

MOTEL

Az autószertráda szélén egy motelszobában
öngyilkos ujjaival kopogtat az ablakon az eső
a konyhaszag belopódzik
az ajtó résein.

Szeretnéd ha tűz melegítene
a fűtőtest hideg
az ablakon túl a madarak szárnyai
levágják az eső törzsét egy eltompult pengével.
Szeretnéd ha lenne egy le nem vágott szélű könyved
szeretnéd ha a motelszobákban véget ért
történetekről olvasnál
s az ablakon öngyilkos ujjaival
kopogtató esőről.
Egy motelszobában az éjszaka szélén
hinni a művirágok gyöngédségében
s a sötétbe harapó hideg fogaiba
az egyedüllét átadja helyét a mulasztásnak
az álmatlanságtól gyalázott gyöngyszem
a bűnök között felejtett vendég.

TAVASZI ESŐ

Esik és tavasz lesz,
ebből az ablakból (melynek csak fele
van az én házamon belül)
látom a járókelők csontjain lecsúsznak
a nagy füstvitorlás hajók,
a füstvitorlás hajók letört árbocaikkal,

a ki nem olvasott könyvek,
a meg nem látogatott múzeumok.

Kellene írjak egy költeményt ennek a
 félretaposott lábbelis
gyermeknek az egyedüllétéről, s deres hajáról,
melyben egyre csak gyűl az eső sós vize,
egy költeményt az égre tárt karú emberről.
Egy költeményt a le nem vágott szélű könyvemről,
az út közepén heverő újságról,
a meggömbült hátú utcaseprőről.
Kellene írjak egy költeményt, olyant, mint egy
 légüres kanális,
melyben az eső rozsdáját mérlegelve
zavartalanul sétál az emlékezet és a halál,
hogyan együtt csilingeljenek majd, mint a
 kereskedő ezüstjei.
Egy költeményt, akár egy szófalat,
egy szabad költeményt, mely az utcákat előzönlí,
s melytől megtisztul az aszfalt,
s a klorofill zöldje.
Egy költeményt ebben a tavaszi esőben,
mely levetkőzteti lelkeinket,
s az örökkévalóságot is megszüntetve
a toronyórának megmutatja csontjaink foszforát.

A TE SZEMEID

A te szemeid
sötét ablakok háta mögött
mohók, türelmetlenek, világosak,
olyanok, mint az árnyékos fényben
megvillanó kard pengéje.

A te szemeid
a látóhatár nélküli pusztán,
álokoskodások bozótjai között
elámítják a vadságot.
A te szemeid
selymesen suhognak,
mint elvesztett ütközet után
egy szabadtábor sátorvászna.

NE KIÁLTS

Ne kiálts, a katedrálisról
Lezuhan egy holdkóros a tengerbe.
Ne szólj, ne remegtesd meg
A könnycseppet, melyben úgy állunk
Mint tóban egy csillagjegy
Összehasonlíthatatlan bármivel
Az a csalódott szóke gyermek
Aki a szekér kerekei mellett
Eszementen rohan
S kinek kalitka-markából
Kicsúsznak azok a sárga szikrák
Mikor a lovak patkói összekoccannak
Az országút köveivel.

MIKOR PIHEN A SZÁZAD

Mikor pihen a század
A bódékban recepteket
Árulnak verselőknék
Elektromos kisüléseket forgatnak fejükben
az öregek
majd a gondolattal megbékélve elalusznak
A gyerekek várják hogy kivirágozzék
A műfű az ég alatt
S a költők egyházközségi tagokkal teniszeznek

A VILÁG VÉGÉN LETÉRDELVE

tépjétek le vállamról a húscsíkot
láncsát veszek kezembe ennek a szétszaggyatott
égnek
nagyobb tükörre van szükségem mint a saját
egyedüllétem
erős hangon zúg a felnagyított Kozmosz
ó, ti névtelem istenek
ó, ti kő és hélium istenek
oldjátok, oldjátok fel
ártatlansággal és bűnnel
teli tekintetemet

ITT

hiába beszéltek nekem illúziókról
kivirágzott fákról
szégyent nem ismerő megméretett napokról
életről szerelemről végtelenről
ide berontott a szél
mit tudtok ti
arról a lélekről
melynek nincsen többé
kiútja

mondjátok meg nekem
megremegjen az ég?...
megszülessen a szerencsétlenség?

pogány mostohaanya
az est
denevérek tapogatóznak
körbe,
sötétedik
karmokkal és árnyékokkal
teli a világ s én úgy érzem
megfulladok

NÉLKÜLED

annyi hallgatás után
elmondjam-e neked
megkezdjem-e az utazást
egy másodperc küszöbén
ebben a közös időben
óvatosan szétválasztom a részleteket

hogy ne szakítsam szét
hogy ne öljem meg
a pillanatot az éveket
megkezdem az oszthatatlan
visszaszámolását
meghatározom
a Lényt
mely
szétválaszthatatlan

sorban állnak az órák
sorban az évek

beszélni tudnék most
neked
de kezdtem félni
attól a fénytől
amelyben váratlanul
nélküled maradnék

MEGMENTHETED MAGAD

csak egy teljes kalandban
mentheted meg
magad

ne légy hiszékeny nem téved
a hóhér karja

nem hiszi hogy a fejsze éle
hirtelen megcsorbul

ne hidd hogy reszketni kezd

hogy megvakul vagy megsajnál
vagy szívrohamot kap
(ő szoros kapcsolatban van
a villámmal)

csak egy teljes kalandban
mentheted meg magad

vagy valaki hirtelen annyira
higgyen benned
hogy el tudja mozdítani
helyéből a vérpadot

ESTE A CSALÁDBAN

Csak egy közösség képviselheti
a tévé körül
a frissen lezárt nap
megkoszorúzását
a vásárlást a munkát
az asztalt a cigarettát a beszélgetést a nyári
szabadságról
a mostohagyereket akit fölnevel a család
a jövőt
a kókuszdiót
a képes levelezőlapot nyugtalan középületekkel
a mindennapi szürrealizmust

ELVÁLÁS

lehet hogy csak a tárgyak maradnak
keménykötésű könyvekbe
csukódik a világ

de ki szereli fel majd
a szemüvegek drótjait
a magasfeszültségű oszlopokra?
akváriumban úsznak
a gondolatok
senki sem marad a szavak hatáskörében

halálhangja van
a tüskére fölhúzott ködnek
mintha igen hamar befejeződtek volna
a dolgok
eddig a pincében tárolt almákban
is reménykedtünk

még a párhuzamos síneket sem lehet rábírní
hogy elfelejtsék egymást

milyen járhatatlanok maradnak a te útjaid

MAMA

délutánig
el lehet felejteni
az új lepedők susogását

az élet ízét
melyet fölszívtak a dolgok

a késeket a villákat a terítéket
az edényeket
melyeknek olyan a csillogásuk
mint az érzelmeknek

el lehet felejteni
hogy a padlót fölmosta
fölmosta valaki

életed elég hosszú
hogy elfelejtsd
születésed

el lehet felejteni a nyelv hangjait
de megmaradnak
az m és az a
visszhangjának sebei nyomai

AZ INKVIZITOROK

kezüket mosták
a nyaktiló használata után

tiszta ujjakkal
az új iratgyűjtő
lapjait lapozták

kerek a Föld
a bolygórendszer
közepén a Nap
új hibát keresni ez a feladat

meglátjuk
meglátjuk mi

mondták magukban

a szigorú hivatalnokoknak
új távlatok nyíltak

Ion Cristofor

REMEMBER

A rozsdás verebek évszakában
aranszínű bor volt a Nap
a város pedig egy lángnyelv
melyben szeretőt kerestél magadnak
vagy könyvet olvastál s közben bámultad
az ezüstös kísérteteket rejtő fellegetek,
bőrömben dob visszhangzott
miközben a vers nyaktilója alá hullt fejem
szétoszlatta a seregélyértekezletet

Ó, HA A LEPKE

ó, ha a halálfejes lepke
arcomra rászállna most
haldokló fémes gyümölcsök fénye alá
s a közömbösen hulló hó alá szavaimra
nagyon tisztán hallanátok az üres utcákon
Phalarisz bikájának hangját
a falnak ütköző hattyút a ködben
s a költő tűz-királyszékén ücsörgő magányosságát
mely ezt suttogja a tűzkoszorús csábító
ábrándoknak

„ó, ha a halálfejes lepke
arcomra rászállna most
haldokló fémes gyümölcsök fénye alá
s a közömbösen hulló hó alá szavaimra...”

AKI CSILLAGOKBÓL JÓSOL

Mint arany mint áttetsző üveg
Égett a sötétben a hajad
Azok akik az ezüsbányákban eltévedtek
Csillaghullást hallgattak.

Dróthálónak szárnyak ütköztek
A kézre ahová sólymok szálltak le
Egy tűzkönyvet olvastál a ködben
Olyan országokról melyek ismeretlenek.

Se a villám amelyben laktál
Se ostoba károgása hollónak
Kézét halálba nyújtva énekel
Aki csillagokból jósol világtalan.

Lucian Vasiliu

1954. JANUÁR 8.

Mínusz 24 fokos hidegben születtem a leghidegebb
a legszebb télen 1944 után.
Európa sebeiben üvöltöttek a farkasok.
Kopasz voltam
mint egy hólepte
tanya Szibériában.

Születésemkor
termésben bőséges évet jósoltam.
Lelkem szegény volt —
eszembe jut az a falióra
amelyben éltem
s melyben pontos időre gondoltam.

Anyám az egyedüli nő volt a világon.
Fogalmam sem volt metafizikáról
fogalmam sem volt a radioaktív hamuról
fogalmam sem volt
kötélről alkoholról mágiáról nőkről öngyilkosságról.
Mínusz 24 fokon, a leghidegebb
a legszebb télen 1944 után.

KÖLTEMÉNY A VERSRŐL

Egész életemben rongyokat gyűjtöttem madárijesztőnek
emlékszem azokra a napokra mikor ágyam alatt
készítettem
hol gyakran a régi cipőkre hajtva fejem aludtam el
most amikor kész van éjjelenként leoltom a villanyt
s nézek rá gyanakvón hogy ott áll
elordítom magam a félelemtől.

AZ ABLAKBÓL

Ha valaha a városba megérkezünk
láttni fogod te is a nyíló ablaktáblákat
s a nőket akik a vacsoráról megmaradt
angyalszárnyakat dobják ki az útra.

FIATALKORI ÖNARCKÉP

Apám neked maradnod kell a hasznos dolgokkal
én a patak partjára megyek a bolondokkal
martilaput szedni
nekem a renden túl is meg kell őriznem
a vörös homokba burkolt emlékezetet

Apám neked maradnod kell a hasznos dolgokkal
én erős bort iszom majd a ház padlásán
én kiadom magamból azt az elképesztő hangot
mely akkor születik meg
mikor a név a megnevezett dolgok fölé zuhan

Apám neked maradnod kell a hasznos dolgokkal
hol elém tűnnek a lámpások árnyékai
én szépen táncolok majd az álmokban.

HA A PIROS MADÁR

Ha a piros madár szavakat hintáztat a Falnál
s az óriás bükkök feldűlják a levegőt
tudd kedvesem: a darázsra a csillagzathoz közeledett
mert égő lámpákkal rokonaid jönnek a kertbe.

Ha a piros madár szavakat hintáztat a Falnál
a kocsmá tetején fehérés alga-zászló-válladat
egy teknősbéka jászlához hasonlítanám
s a tanyától az úton jelt adnék a farkasoknak
feléle jövet.

Ha a piros madár szavakat hintáztat a Falnál
s a szobában szekereket olajbogyók gerendákhoz
kötve csüggnek
hallani fogod a bíbor hajót dohogva hogyan közvetíti
a jégtörők kiáltásait a tavak felé az óceáni gőzben.

AHOL KIHAJT AZ EPER

Ez a világ túl zöld és magas;
a piros szó ágán
csüng a költemény húsa.

Kedvesem — mondtad —
a bértollnok fölfalja a barátot
s az éden szélén,
ahol kihajt az eper,
összegyűjti a szótagokat.

NAGYHÉT

Ha egy virággal megérintesz,
Harangokkal telítődöm.

A FEJEM

Csupán a viperákban pusztul el az évszakok
utáni vágy,
csupán a húsban fürdik meg a hús emlékezete.
Hány betűből áll a kétségbeesés,
uram,
hány betűből a gyöngédség?

Édes kígyóbőr a fejem.

A fejem.

HOZZÁTOK AZ IGÉKET

Gőggel besétálunk a könyvbe
és mondjuk:
Egy szerelmes éjszakánál
sokkal szebb
egy szerelmes költemény
A rémületnél borzalmasabb
egy rémület-költemény
A halálnál valóságosabb
egy halálról szóló költemény
Mi besétálunk a könyvbe
és mondjuk:

az igéket
hozzátok az igéket
hozzátok
a titok-vacsorára

Mircea Cărtărescu

MIT ÉRTETTEM MEG ÉLVE

Telik-múlik
Az élet.

MIKOR SZÜKSÉGED VAN SZERETETRE

mikor szeretetre van szükséged, nem viszonznak
szeretetet.
mikor szeretned kellene, nem vagy szeretve.
mikor egyedül vagy, nem tudsz megszabadulni
az egyedüllétől.
mikor boldogtalan vagy, nincs értelme, hogy kimondd
magadból.

mikor átölelnél valakit, nincs akit.
mikor telefonon beszélgetnél, mindenki elment
hazulról.

mikor padlón vagy, ki érdeklődik rólad?
kit érdekel? ki fog törődni veled valaha?

te légy mellettem, gondolj rám.
légy gyöngéd velem, ne kínozz, ne tégy féltékenyvé.
ne hagyj el, mert nem élnék túl még egy szakítást.
maradj mellettem, tartsál velem.

értsél meg, szeress, nincs szükségem partikra,
sem párbeszédre,
légy az én örök szerelmem.
térjünk el a játékszabályoktól, ne csak azt tudjuk,
hogyan a szex egy dzsungel.
nőjünk egymáshoz, hogy megtalálhassuk
egyensúlyunkat.

de nem remélek semmit. nem viszonzózzák
a szeretetet,
amikor szeretetre van szükséged.

mikor szeretned kellene, nem vagy szeretve.
mikor padlón vagy, egy nő sem ismer meg téged.

A FEKETE ZSEBKENDŐ

Bezárkóztunk egy szobába,
koponyáinkat egymáséival kicseréltük,
s bekötöttük
szemeinket
egy fekete zsebkendővel.

Gyerünk, gyerünk,
vér medrébe az útnak,
a kiterített ruhákkal teli negyedbe,
a háztetőkre,
virágokért a temetőbe,
a nő szívébe,
a kulcs lyukába,
az emlék anyjába,
a szótagokba,
a vonatba,
a vonatra,
a vonat alá,
azon az iszonyatos órán,
mikor az idő füstölni kezdett a serpenyőben,
mikor egy világtalan elveszett a föld alatt,
mikor a koponyák fogaikkal széttépik
a fekete zsebkendőt.
— Azt álmodtam — mondta a szőke koponya —,
hogy fölszálltam a vonatra és elhagytam a várost.
Nem volt ruhám, nem volt szívem,
nem volt jegyem, sem pénzem,
mikor magához rántott a halál a kalauzzal.

FALAK

Ostoba ábránd:
Falakkal körülvenni magad
És egyszerre csak azt érezd,
Hogy szabad vagy.

A JELENKORI KECSKE

A kecske lelegeli a rózsákat a város
köz kertjeiben
szétrágcsálja a villamoskocsikat akár a nyers
sárgarépat
reggel nem kel útra az irodába
nem lapozgatja az esti hírlapot
lehántja a távírópóznákat akár az eperfákat
szemtelenül számba sem veszi a jelzőlámpákat
nem sóvárog túrakocsi után és esküszöm
bár van némi fogalma az erdőről
e pillanatig nem szabadalmaztatta a műfüvet.
A központban kicserélték a szobrot
körhinta-füstben lebeg a város
csupán ez a makacs kecske adja a tejet
s egy percre sem kérdezi hogy hogyan.

A KÉTELKEDŐ VŐLEGÉNY

Lyuk tátong a padlóban:
se nem kapitalista, se nem kommunista,
egy pártmentes lyuk.
Annyira áttetsző,
hogy tagja lehetne az Akadémiának.
Annyira erényes,
hogy feleségül venném.
Ha nem gyötörne az a gondolat,
hogy a végén
megcsal egy egérrel.

A PATKÁNYIRTÁS

Jön egy alak
hatalmas bödőnnel a hátán:
„Kik ezek a bútor mögött bujkáló
apró nyomorultak?”
Hát, az én szüleim azok,
akik túléltek az első világháborút,
a második világháborút,
de most nagyon kínos lesz nekik.

A MACSKA ÉS A HALÁL

Csupán a macska érti a kályha süvítő hangját,
kisomfordál, s megsúgja a történetet a prüszkölő
kályhacsőnek,
majd megfejtí a kis egérke hieroglifáit,
s nagyot ásítózva
lenyeli a házat, a haranglábat, a városnegyedét.
Kinyitja szemét, és újra felderít minket.
Csak a pap késik még egy kicsit sárga szembogarában:
visszaballag, hogy leellenőrizze, nem zárt-e be véletlenül
vaegy öregasszonyt az istenházba.

A KÖTETBEN SZEREPLŐ VERS FORDÍTÁSOK JEGYZÉKE

Fülöp Lajos fordításai

William Shakespeare

75. SZONETT — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

Percy Bysshe Shelley

DAL — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

William Butler Yeats

HA MEGÖREGSZEL — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

Johann Wolfgang Goethe

VÁNDOR ÉJI DALA — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

A KEDVES KÖZELÉBEN — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

Heinrich Heine

EGY LUCFENYŐRE — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

Friedrich Nietzsche

MAGÁNYOSAN — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

Rainer Maria Rilke

ŐSZI NAP — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

François Villon

RONDÓ — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

AZ AKASZTÁST VÁRÓ NÉGY SORA — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

RÖVID SÍRFELIRAT — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

Janus Pannonius

VÁRADI BÚCSÚÉNEK — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

Assisi Szent Ferenc

NAPHIMNUSZ — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

Giosuè Carducci

BÚCSÚ — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

Vladimir Holan

FELTÁMADÁS — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

Szergej Jeszenyin

BALLAGOK ÉN — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

Ráduly János fordításai

Mihai Eminescu

ÁLMOZ MÁR A MADÁRSEREG — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

TENGERPARTI ABLAKÁBAN — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

GYÖNGYHÁZFÉNYŰ TOLLAZATBAN — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

VÁGY — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

MÉREG ÉS BŰBÁJ — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

A TÓ — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

Ó, HÁT MARADJ... — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

A KÖLTŐ — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

MIKET SUTTOGSZ OLY TITOKBAN — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

ERDŐ, MÉRT RINGATÓZOL... — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

ABLAKOMRA HA ÁG HAJOL... — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

SZÁZ ÁRBOC KÖZÜL — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

- ERDŐ KÖZÖTTI ÖSVÉNYEN — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
- NEM FONTOS, HOGY MIT BESZÉLTEK — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
- MIKOR JÖSSZ MÁR — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
- A VIRÁG ÁLMA — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
- VIRÁGÁLOM — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
- VÁGYOM RÁD — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
- AMIÓTA... — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
- A CSÚCSOKON — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
- KÁMADÉVA — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
- NAPNYUGTAKOR A KIRÁLYLÁNY — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
- Tudor Arghezi**
- CINEGE — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
- Veronica Porumbacu**
- VÉGSŐ HANGZAT — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
- PÁRBESZÉD — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
- KÉSŐBB — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
- LÁZ — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
- ÚSZOM — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
- ÉVA — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
- CIVILIZÁCIÓK — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
- ANNYIRA — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
- AZ ÖREG — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
- BÁRMELY — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
- TÁVOL — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
- IDŐTARTAM — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
- ÚJ TEMPLOM LÉPCSŐIN — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
- ROHANÁS — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
- PILLANAT — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
- MÉCSVIRÁG — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
- EMLÉKEK — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

Nichita Stănescu

KÖLTEMÉNY — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

ELŐÉRTZET — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

KORA REGGEL — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

AZ ŐSZ EVANGÉLIUMAI — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf.,

4. szám

FIATALOK — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

DIADALMENET — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

NEMSZAVAK — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

ŐSZI ÉLMÉNY — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

ESTI MEDITÁCIÓ — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

ANYÁMAT NÉZVE — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

KÁIN ÉS ÁBEL — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

AZ ÍRÁS — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

PÁFRÁNYOK — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

A KÚTÁSÓNAK — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

BEFEJEZÉS-FÉLE — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

ÖNARCKÉP — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

HIEROGLIFA — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

BICEGTEK A HEGYEK — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4.

szám

CSOMÓ 26 — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

ÉNEK (*Nem fontos*) — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

ÉNEK (*Már nem szépút meg*) — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

ÉNEK (*Egyszerre megkövült*) — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

SZOMORÚ ÉNEK A SZERELEMÉRŐL — *Erdélyi Toll*,

2018. X. évf., 4. szám

KULCSOK — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

A TEJÚT — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

A FELSŐ EMELETEN — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4.

szám

KÖNYÖRGÉS — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

Marin Sorescu

PASZTELL-FÉLE — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

AZ IDEGEN — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

- ÉK ALAKBAN — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
 VOKALIZÁLÁS — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
 A KÖNNY — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
 * * * — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
 NÉVSOR — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
 MICSODA MELLÉFOGÁS! — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf.,
 4. szám
 * * * — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
 MINDIG ÉJSZAKA — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
 A NAP ÚJ MENETRENDJE — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf.,
 4. szám
Gheorghe Tomozei
 INKA — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
 MOZDULAT — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
 AZ ÖREGSÉG JELE — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4.
 szám
 HIDEG — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
 A BOLDOGSÁG MADARA — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf.,
 4. szám
 KÖLTÉSZET — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
 A KESZTYŰ — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
 MÉRET — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
 KÖVETKEZMÉNY — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
 ÁLLAPOT — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
 MONDÁSOK — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
Ana Blandiana
 A FÖLD BÖLCSESSÉGE — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4.
 szám
 TÉLEN A CSILLAGOK — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4.
 szám
 FÖNN A HEGYEN — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
 FALUMBAN, AHOVÁ VISSZATÉREK — *Erdélyi Toll*,
 2018. X. évf., 4. szám
 MALOM MELLET TÓVÍZ — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf.,
 4. szám

KI NEVEZTE EL — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
 ÉDES ZŰRZAVAR — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
 DOMBOK — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
 MIÉRT — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
 AZ APA — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
 ÚGY VOLNA JÓ — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
 MIÉRT? — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
 ÉNEK — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám
 EZ A LEBEGÉS — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 4. szám

Beke Sándor fordításai

Virgil Carianopol

EMLÉKSZEL-E, AZ ERDŐ UTÁNUNK KIABÁLT? —
Erdélyi Toll, 2018. X. évf., 3. szám
 NÉZZ — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám
 ANYÁM — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám
 FÖLJEGYZÉS — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

Eugen Jebeleanu

BIZONYTALANSÁG — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3.
 szám
 LECKE — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

Maria Banuş

TALÁLKOZÁS, AZUTÁN — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf.,
 3. szám
 AZ EGYETLEN CSODA — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3.
 szám

Nina Cassian

REPETITIO — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám
 HELYÁTADÁS ÖREGEKNEK ÉS BETEGEKNEK —
Erdélyi Toll, 2018. X. évf., 3. szám

Aurel Rău

MEGOLDÁS — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám
 EGY NYÁRBÓL — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

Nichita Stănescu

ÖNARCKÉP — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

JEL — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

A VERS — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

AZ IMA — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

Dumitru Radu Popescu

A PELIKÁNOK — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

FÜST — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

Nicolae Stoie

ITT — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

Nicolae Prelipceanu

RÉGEBB — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

A RÁMSZEGZETT SZEM — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf.,
3. szám

MARAD A CSEND — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

MIKÖZBEN TE — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

NOVEMBERI CSÓNAK — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3.
szám

A PITEȘTI-I ÁLLOMÁSON — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf.,
3. szám

MOST — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

Horia Bădescu

TAVASZ — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

NAGY SÁNDOR — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

HÁLAÉNEK — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

SZERELEM — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

Vasile Igna

LAKONEGYED — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

MOTEL — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

TAVASZI ESŐ — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

A TE SZEMEID — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

Adrian Popescu

NE KIÁLTS — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám

- Dan Verona**
 MIKOR PIHEN A SZÁZAD — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf.,
 3. szám
- Gabriela Negreanu**
 A VILÁG VÉGÉN LETÉRDELVE — *Erdélyi Toll*, 2018.
 X. évf., 3. szám
 ÍTT — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám
 NÉLKÜLED — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám
 MEGMENTHETED MAGAD — *Erdélyi Toll*, 2018. X.
 évf., 3. szám
- Virgil Mihaiu**
 ESTE A CSALÁDBAN — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3.
 szám
 ELVÁLÁS — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám
 MAMA — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám
 AZ INKVIZITOROK — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3.
 szám
- Ion Cristofor**
 REMEMBER — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám
 Ó, HA A LEPKE — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám
 AKI CSILLAGOKBÓL JÓSOL — *Erdélyi Toll*, 2018. X.
 évf., 3. szám
- Lucian Vasiliu**
 1954. JANUÁR 8. — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám
- Ion Mureşan**
 KÖLTEMÉNY A VERSRŐL — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf.,
 3. szám
 AZ ABLAKBÓL — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám
 FIATALKORI ÖNARCKÉP — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf.,
 3. szám
 HA A PIROS MADÁR — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3.
 szám
- Marta Petreu**
 AHOL KIHAJT AZ EPER — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3.
 szám

- NAGYHÉT — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám
A FEJEM — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám
HOZZÁTOK AZ IGÉKET — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf.,
3. szám
Mircea Cărtărescu
MIT ÉRTETTEM MEG ÉLVE — *Erdélyi Toll*, 2018. X.
évf., 3. szám
MIKOR SZÜKSÉGED VAN SZERETETRE — *Erdélyi*
Toll, 2018. X. évf., 3. szám
Florin Iaru
A FEKETE ZSEBKENDŐ — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf.,
3. szám
Mircea Dinescu
FALAK — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám
A JELENKORI KECSKE — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3.
szám
A KÉTELKEDŐ VŐLEGÉNY — *Erdélyi Toll*, 2018. X.
évf., 3. szám
A PATKÁNYIRTÁS — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3. szám
A MACSKA ÉS A HALÁL — *Erdélyi Toll*, 2018. X. évf., 3.
szám

TARTALOM

Fülöp Lajos fordításai

William Shakespeare

75. SZONETT 7

Percy Bysshe Shelley

DAL 9

William Butler Yeats

HA MEGÖREGSZEL 10

Johann Wolfgang Goethe

VÁNDOR ÉJI DALA 11

A KEDVES KÖZELÉBEN 12

Heinrich Heine

EGY LUCFENYŐRE 13

Friedrich Nietzsche

MAGÁNYOSAN 14

Rainer Maria Rilke

ŐSZI NAP 15

François Villon

RONDÓ 16

AZ AKASZTÁST VÁRÓ NÉGY SORA 17

RÖVID SÍRFELIRAT 17

Janus Pannonius
VÁRADI BÚCSÚÉNEK 18

Assisi Szent Ferenc
NAPHIMNUSZ 20

Giosuè Carducci
BÚCSÚ 22

Vladimir Holan
FELTÁMADÁS 23

Szergej Jeszenyin
BALLAGOK ÉN 24

Ráduly János fordításai

Mihai Eminescu
ÁLMOS MÁR A MADÁRSEREG 27
TENGERPARTI ABLAKÁBAN 28
GYÖNGYHÁZFÉNYŰ TOLLAZATBAN 28
VÁGY 29
MÉREG ÉS BÚBÁJ 30
A TÓ 30
Ó, HÁT MARADJ... 31
A KÖLTŐ 32
MIKET SUTTOGSZ OLY TITOKBAN 33
ERDŐ, MÉRT RINGATÓZOL... 34
ABLAKOMRA HA ÁG HAJOL... 35
SZÁZ ÁRBOC KÖZÜL 35

ERDŐ KÖZÖTTI ÖSVÉNYEN	36
NEM FONTOS, HOGY MIT BESZÉLTEK	37
MIKOR JÖSSZ MÁR	38
A VIRÁG ÁLMA	39
VIRÁGÁLOM	39
VÁGYOM RÁD	40
AMIÓTA...	40
A CSÚCSOKON	41
KÁMADÉVA	41
NAPNYUGTAKOR A KIRÁLYLÁNY	42

Tudor Arghezi

CINEGE	43
--------	----

Veronica Porumbacu

VÉGSŐ HANGZAT	44
PÁRBESZÉD	45
KÉSŐBB	45
LÁZ	46
ÚSZOM	46
ÉVA	47
CIVILIZÁCIÓK	47
ANNYIRA	47
AZ ÖREG	48
BÁRMELY	48
TÁVOL	49
IDŐTARTAM	49
ÚJ TEMPLOM LÉPCSŐIN	49
ROHANÁS	49
PILLANAT	50
MÉCSVIRÁG	50
EMLÉKEK	50

<i>Nichita Stănescu</i>	
KÖLTEMÉNY	51
ELŐÉRTZET	52
KORA REGGEL	52
AZ ŐSZ EVANGÉLIUMAI	53
FIATALOK	53
DIADALMENET	54
NEMSZAVAK	55
ŐSZI ÉLMÉNY	55
ESTI MEDITÁCIÓ	56
ANYÁMAT NÉZVE	56
KÁIN ÉS ÁBEL	57
AZ ÍRÁS	58
PÁFRÁNYOK	58
A KÚTÁSÓNAK	58
BEFEJEZÉS-FÉLE	59
ÖNARCKÉP	59
HIEROGLIFA	59
BICEGTEK A HEGYEK	60
CSOMÓ 26	60
ÉNEK (<i>Nem fontos</i>)	61
ÉNEK (<i>Már nem szépít meg</i>)	61
ÉNEK (<i>Egyszerre megkövült</i>)	62
SZOMORÚ ÉNEK A SZERELEMRŐL	62
KULCSOK	63
A TEJÚT	63
A FELSŐ EMELETEN	64
KÖNYÖRGÉS	65
 <i>Marin Sorescu</i>	
PASZTELL-FÉLE	66
AZ IDEGEN	67

ÉK ALAKBAN	67
VOKALIZÁLÁS	68
A KÖNNY	68
***	68
NÉVSOR	69
MICSODA MELLÉFOGÁS!	69
***	69
MINDIG ÉJSZAKA	70
A NAP ÚJ MENETRENDJE	70

Gheorghe Tomozei

INKA	71
MOZDULAT	72
AZ ÖREGSÉG JELE	72
HIDEG	72
A BOLDOGSÁG MADARA	72
KÖLTÉSZET	73
A KESZTYŰ	73
MÉRET	73
KÖVETKEZMÉNY	74
ÁLLAPOT	74
MONDÁSOK	74

Ana Blandiana

A FÖLD BÖLCSESSÉGE	75
TÉLEN A CSILLAGOK	76
FÖNN A HEGYEN	76
FALUMBAN, AHOVÁ VISSZATÉREK	77
MALOM MELLET TÓVÍZ	77
KI NEVEZTE EL	78
ÉDES ZŰRZAVAR	79
DOMBOK	79

MIÉRT 80
AZ APA 80
ÚGY VOLNA JÓ 81
MIÉRT? 81
ÉNEK 82
EZ A LEBEGÉS 83

Beke Sándor fordításai

Virgil Carianopol

EMLÉKSZEL-E, AZ ERDŐ UTÁNUNK KIABÁLT? 87
NÉZZ 88
ANYÁM 88
FÖLJEGYZÉS 89

Eugen Jebeleanu

BIZONYTALANSÁG 91
LECKE 92

Maria Banuş

TALÁLKOZÁS, AZUTÁN 93
AZ EGYETLEN CSODA 94

Nina Cassian

REPETITIO 95
HELYÁTADÁS ÖREGEKNEK ÉS BETEGEKNEK 96

Aurel Rău

MEGOLDÁS 97
EGY NYÁRBÓL 98

Nichita Stănescu

ÖNARCKÉP 99

JEL 100

A VERS 100

AZ IMA 101

Dumitru Radu Popescu

A PELIKÁNOK 102

FÜST 103

Nicolae Stoie

ITT 104

Nicolae Prelipceanu

RÉGEBB 105

A RÁMSZEGZETT SZEM 106

MARAD A CSEND 106

MIKÖZBEN TE 107

NOVEMBERI CSÓNAK 107

A PITEȘTI-I ÁLLOMÁSON 108

MOST 108

Horia Bădescu

TAVASZ 109

NAGY SÁNDOR 110

HÁLAÉNEK 110

SZERELEM 111

Vasile Igna

LAKÓNEGYED 112

MOTEL 113

TAVASZI ESŐ 113

A TE SZEMEID 114

Adrian Popescu

NE KIÁLTÁS 116

Dan Verona

MIKOR PIHEN A SZÁZAD 117

Gabriela Negreanu

A VILÁG VÉGÉN LETÉRDELVE 118

ITT 119

NÉLKÜLED 119

MEGMENTHETED MAGAD 120

Virgil Mihaiu

ESTE A CSALÁDBAN 122

ELVÁLÁS 123

MAMA 123

AZ INKVIZITOROK 124

Ion Cristofor

REMEMBER 126

Ó, HA A LEPKE 127

AKI CSILLAGOKBÓL JÓSOL 127

Lucian Vasiliu

1954. JANUÁR 8. 128

Ion Mureşan

KÖLTEMÉNY A VERSRŐL 129

AZ ABLAKBÓL 130

FIATALKORI ÖNARCKÉP 130

HA A PIROS MADÁR 130

Marta Petreu

AHOL KIHAJT AZ EPER 132

NAGYHÉT 133

A FEJEM 133

HOZZÁTOK AZ IGÉKET 133

Mircea Cărtărescu

MIT ÉRTETTEM MEG ÉLVE 135

MIKOR SZÜKSÉGED VAN SZERETETRE 136

Florin Iaru

A FEKETE ZSEBKENDŐ 138

Mircea Dinescu

FALAK 139

A JELENKORI KECSKE 140

A KÉTELKEDŐ VŐLEGÉNY 140

A PATKÁNYIRTÁS 141

A MACSKA ÉS A HALÁL 141

A kötetben szereplő versfordítások jegyzéke 142

ERDÉLYI GONDOLAT KÖNYVKIADÓ

A könyv szerkesztője: BEKE SÁNDOR

A borítón Páll Magdus illusztrációja

Nyomdai előkészítés: Erdélyi Gondolat Könyvkiadó

A szerkesztőség postacíme:

535600 Székelyudvarhely, Tamási Áron u. 87

Telefon/fax: 00–40–266–212703

E-mail: egondolat@yahoo.com; egk@freemail.hu

ISBN 978-606-534-098-5

www.erdelyigondolat.ro

Készült az Erdélyi Gondolat Könyvkiadó Nyomdájában,
Székelyudvarhelyen

Felelős vezető Beke Sándor igazgató

Johann Wolfgang Goethe
VÁNDOR ÉJI DALA

Csúcsok fölött
már csönd honol,
lombok között
a nyugalom:
elült a nesz.
Hallgat az erdei madárka,
— várj csak, nemsokára
te is pihensz.

Fülöp Lajos fordítása

Mihai Eminescu
A VIRÁG ÁLMA

Mikor a sárguló réten
Bús a fülemüle már,
A hervatag völgy ölében
Csöpp ibolya szundikál.

Álma édes aranyálom:
Árnyak közt illat neszez,
Míg a babérfa-ágakon
Hűvös szellő lengedez.

Ráduly János fordítása

Nicolae Prelipceanu
MOST

Most a mi sorunk jön
a mindeniké
állj mellettem és ne moccanj
olyan lesz mint egy tengeri szellő
olyan lesz mint köd a hegyeken
eltűnésem a te eltűnéсед

Beke Sándor fordítása

A virág álma • Visul unei flori
ISBN 978-606-534-098-5